

PORANNA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 8299

Lwów, sobota 22 października 1927

Rok XVIII.

Nakładem Spółki Wydawniczej GRODKI i Spółka.

Redaktor naczelny: JERZY KONARSKI.

Czy Sejm zanuci swój łabędzi śpiew?

Na G. Śląsku nie wolno nauczycielkom wychodzić za mąż. -
Lwowski aferzysta ujęty w Warszawie. - Pożar na Zniesieniu. -
Fałszerze banknotów dolarowych i złotych przed sądem.

W ROCZNICĘ ZGONU KS. JÓZEFA PONIATOWSKIEGO.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20. października. (ps) Dnia 19. października w rocznicę zgonu ks. Józefa Poniatowskiego, konsul Rzpltej w Lipsku, oraz przedstawiciele Towarzystw polskich w Saksonji, złożyli wieńce u stóp pomnika ks. Józefa w Lipsku.

MIN. SOKAL PRZYBYŁ DO WAR- SZAWY.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20. października. (ps) Dzisiaj przybył do Warszawy min. Sokal, delegat Polski do Ligi Narodów. Przyjazd jego łączy się ze sprawami służbowymi.

RADA FINANSOWA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20. października. (ps) Rada finansowa odbędzie swoje ponowne posiedzenie dnia 22. bm. Rada ma się zająć zaopiniowaniem projektowanego rozporządzenia Prezydenta Rzpltej normującego ustrój pieniężny w Polsce.

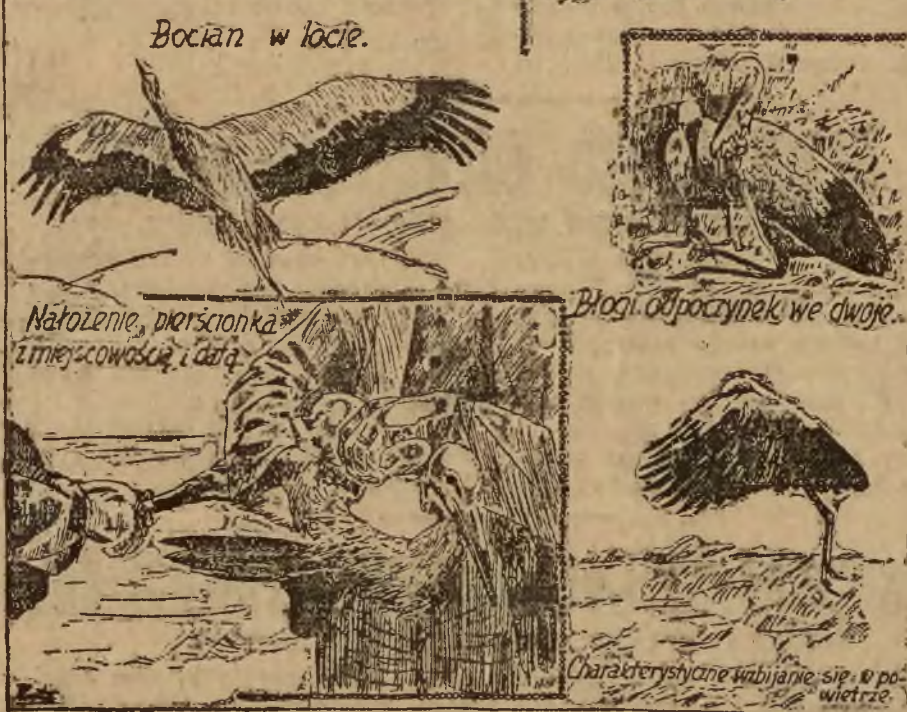
JAKIE STAWIA WARUNKI SWYM PRACOWNIKOM WARSZAWSKI BANK DYSKONTOWY.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20. października. (ps.) Dyrekcja Warszawskiego Banku Dyskontowego postanowiła przedłożyć za pośrednictwem Min. pracy strajkującym urzędnikom **nowe warunki**. — Wśród warunków tych znajduje się jeden, który nie jest do przyjęcia dla urzędników, a mianowicie **żądanie wydalenia 3 urzędników, których dyrekcja uważa za prowodyrów strajku**. O ile ten warunek dyrekcja **cofnie**, jest możliwość likwidacji kilkutygodniowego strajku. Dzisiaj wieczorem odbyło się zebranie bankowców celem ustosunkowania się wobec nowych warunków, jednak **na wydalenie kolegów bankowcy się nie chcą zgodzić**.

Wielka narada przed odlotem.

Bocian w locie.

Naroznienie pierścionka
z imięnowością i datą.

Blagi odpoczynek we dwoje.

Charakterystyczne wibrowanie się o powietrze.

TAJEMNICA PTAKÓW PRZELOTNYCH.

(Do artykułu na str. 6-tej.)

W MIN. SPRAW ZAGRANICZNYCH.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20. października. (ps) Dyrektor Departamentu w min. spraw zagran. Jackowski, przyjął wczoraj posła niemieckiego Rauschera w towarzystwie rady niemieckiego w min. spraw zagr. Zechlina. Ponadto przyjął posła włoskiego Maioniego, posła sowieckiego Bogomolowa, oraz posła polskiego w Tallinie Charwata. Poseł Knoll przyjął w dniu wczorajszym ambasadora francuskiego p. La Roche.

PRZYJĘCIE NA CZĘŚĆ MIN. MORA- CZEWSKIEGO.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20. października. (ps) Dzisiaj wieczorem odbyło się w Polonii przyjęcie na cześć min. Moraczewskiego urządzone przez komendanta m. Warszawy gen. Rożena. W przyjęciu brał udział Marsz. Piłsudski, ponadto członkowie rządu, oraz cały szereg wyższych dygnitarzy wojskowych. Zauważyć należy, że gen. Rożena łączy z min. Moraczewskim **bardzo serdeczne przyjacielskie stosunki**.

SKUPCZYNA.

Białogród, 20. października. (Tel. G. P.) Skupczyzna zebrała się dzisiaj na pierwsze posiedzenie zwyczajne. Na prezydenta wybrano radykała **Poritca**. Rozłam oczekiwany przez opozycję **nie nastąpił**. Peric został wybrany większością prawie 2/3 głosów. **Skupczyzna w ten sposób wyraziła gabinetowi Wnkicewicza swe zaufanie**.

PRZERWANY LOT.

Berlin, 20. października. (Tel. G. P.) Jak donosi prasa berlińska, lotnik Kennecke musiał **przerwać swój lot z Europy do Azji**. Towarzysz jego hr. Solms w czasie podróży do Bagdadu skaleczył się tak poważnie, że odbywanie dalszego lotu było niemożliwe. Prawdopodobnie lot będzie **zaniechany**.

Kłótnia logiki z duchem Konstytucji.

Z PEWNĄ DOZĄ ULGI. — BRAK MATERJAŁU DO OBRAD. — PRÓBA ROZGRYWKI Z SZEFEK RZĄDU. — BRZYDKA I SZKODLIWA SWYWOŁA. — ANTYRZĄDOWA PARTYZANTKA. — NIE MOŻNA SIĘ BYŁO BIERNIE PRZYGLĄDAĆ NIEPOWAŻNEMU WIDOWISKU. — LOSY SESJI BUDŻETOWEJ. — CZY ZWOŁANIE PARLAMENTU JEST CELOWE? — DECYZJĘ OSTATECZNĄ POWEŻMIE PIĄTKOWA RADA MINISTRÓW.

Lwów, 21 października.

Nie stanowiło dla nikogo niespodzianki — a już najmniej dla czynników parlamentarnych — ostatecznie rozporządzenie Prez. Rzpłtej o zamknięciu sesji nadzwyczajnej Sejmu i Senatu. Można nawet powiedzieć, że miarodajne sfery na ul. Wiejskiej przyjęły ten akt Głowy Państwa z pewną dozą ulgi. Świadczy o tym niedwuznacznie enuncjacja p. Macieja Rataja, który interpelowany co zacząć zawierać będzie porządek dzienny najbliższego posiedzenia Sejmu, odparł, iż **materiału do obrad — brak!** Z tego również powodu nie zwołano — wbrew dotychczasowym zwyczajom — konwentu senjorów, który w wypadkach podobnych poprzedza plenarne zebrania Izby.

Szczegóły te zasługują na podkreślenie dlatego, gdyż wszyscy jeszcze mamy w pamięci ową krzy-

jakiem były podrygi tego żywego trupa z ul. Wiejskiej.

Jakie będą dalsze losy obu izb?

Art. 25 Konstytucji postanawia wyraźnie, że Rząd składa Sejmowi projekt budżetu nie później, niż na pięć miesięcy przed rozpoczęciem następnego roku budżetowego. To znaczy, że sesja budżetowa musiała by się rozpocząć **najpóźniej 31 bm.** Ten sam art. Konstytucji orzeka, że Sejm ma pozostawione trzy i pół miesiąca, zaś Senat 30 dni na uchwalenie ustawy budżetowej.

Te terminy, jeżeli idzie o budżet, nie dadzą się utrzymać. Mandaty posłów i senatorów wygasają w ostatnim tygodniu listopada. O uchwaleniu budżetu w ciągu kilku tygodni poważnie mówić nie mo-

żna. Zachodzi więc pytanie, czy zwołanie parlamentu na tak krótki okres jest celowe...

Z pewnych stron zwracają uwagę, że sesja październikowa Sejmu jest z tego powodu konieczna, albowiem Izby muszą uchwalić kredyty dodatkowe do budżetu tegorocznego w wysokości 300 milj. złotych, a to zgodnie z planem stabilizacyjnym.

Na to znów sfery zbliżone do Rządu odpowiadają, że przedkładanie tego rodzaju ustawy jest zbędne, gdyż 300 milionów złotych, o które powiększył się budżet w swych wydatkach, pokryte zostaną z nadwyżek wpływów budżetowych. Wskazują także, że powiększenie strony dochodowej budżetu miało charak-

Czy Sejm zanuci swój łabędzi śpiew?

W TEJ SPRAWIE RZĄD POWEŻMIE DZIŚ DECYZJĘ.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20 października. (ps) Zebranie się Sejmu na sesję budżetową nie leży w granicach niemożliwości. Dzisiaj obiegają pogłoski na ten temat. Rząd podobno po jutrzejszej Radzie Min., która w tym celu specjalnie została zwołana, ma zwołać Sejm na normalną sesję budżetową z tem jednak, że obrady Sejmu potrwać do 28 listopada, w

którym to dniu upływa 5-letni okres obecnej kadencji. Na wypadek jakichkolwiek niespodzianek w postaci opozycyjnych wystąpień przeciwko rządowi, ma nastąpić bezzwłoczne rozwiązanie obu izb. W każdym razie zebranie się Sejmu na obecną sesję jest równoznaczne z jego łabędzim śpiewem.

Stosunki prawne zawodu dziennikarskiego

ZOSTANĄ UNORMOWANE W DRODZE DEKRETU PREZYDENTA RZPLTEJ.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20 października. (ps) Delegacja Związku Syndykatów Dziennikarzy Polskich z wiceprezsem Władysławem Bazylewskim na czele złożyła w dniu dzisiejszym do rąk wicepremiera Bartla projekt ustawy o stosunkach prawnych zawodu dziennikarskiego. Delegaci

prosilili wicepremiera, ażeby projekt ten przedstawił p. Prezydentowi Rzpłtej do wydania go w drodze rozporządzenia mocą ustawy. P. Wicepremier zapowiedział ze strony rządu życzliwe rozważenie projektu.

Dzięki Polsce Gdańsk stanie się

PIERWSZYM PORTEM WĘGLOWYM NA KONTYNUENCIE.

Gdańsk, 20. października. (Tel. G. P.). Na skutek decyzji Rady Portowej rozpoczęły się u Ujścia Wisły roboty **około budowy nowego basenu**, długości 1000 metr. przeznaczonego specjalnie dla przeładunków węgla i rudy. Koszt budowy sięga 13 i pół milj. guldenów. Dla obsługi basenu położonych będzie około 30 klm. toru kole-

jowego i wybudowane zostaną **najnowsze urządzenia przeładunkowe**, gdzie przy pomocy przewracania całych wagonów bezpośrednio na statek, przeładować będzie można 400 ton węgla w ciągu 1 godziny. Po ukończeniu budowy tego basenu **port gdański stanie się pierwszym portem węglowym na kontynencie.**

Następca lorda Cecila nie jest germanofilem.

SZARZY SIĘ NA TO „PREUSSISCHE KREUZZEITUNG”.

Berlin, 20. października. (Tel. G. P.). „Preussische Kreuzzeitung” donosi o mianowaniu dotychczasowego podsekretarza stanu w Urzędzie skarbu **Mac Neila następcą Lorda Cecila** oświadcza, że wraz z Mac Neilem wchodzi na jedno z najwybitniejszych stanowisk w angielskim gabinecie o-

sobistość, mająca dla Niemiec co najmniej mało przyjazne uczucia. Nota i odpowiedź na interpelację, jaką Mac Neil składał w Izbie Gmin, mają wyrażny charakter antyniemiecki, tem wydatniej, że nie tylko sama treść była dla Niemiec mało przychylną, ale również i **forma miała ostrość raniącą.**

WYŁĄCZNY SKŁAD

GABRYEL STARK

LWÓW, PL. MARJACKI 11.

ter normalny i nie zostało osiągnięte przez podwyższenie stawek podatków bezpośrednich czy pośrednich. Tylko w tym ostatnim wypadku potrzebna byłaby zgoda Sejmu.

W tych warunkach wydawałoby się, iż zwołanie Sejmu w październiku jest niepotrzebne i pożytku nikomu nie przyniesie. Sprawa jednak nie została przesądzona.

Jak wynika z zamieszczonych poniżej depesz naszego korespondenta warszawskiego, poweżmie ostateczną decyzję piątkowa Rada Min. Orzech będzie miała trudny do zgryzienia. Jasne bowiem, że logika klóci się tu z duchem Konstytucji. Lo gika powiada, iż w ciągu 28 dni listopada Sejm nie potrafi załatwić budżetu, zaś 28 tego miesiąca mandaty poselskie wygasają. Przepis Konstytucji wyraźnie znów mówi o sesji budżetowej, zwołanej w miesiącu październiku. Obie te sprzeczności mogłby pogodzić chyba tylko dekret o rozwiązaniu parlamentu. Czy właśnie w tym kierunku nie nastąpi decyzja Rady Ministrów, wyjaśnia najbliższe go dziny.

Stanisław Menczel.

NOWA SALA SEJMOWA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20 października. (ps) Prace około nowej sali sejmowej i nowego hotelu poselskiego są już na ukończeniu. Część pokoi nowego hotelu poselskiego oddano już do użytku posłów. Zakończenie prac ostatecznych około sali sejmowej zależy od dostawy marmuru. Z pośród 18 kolumn podtrzymujących strop sali sejmowej, 10 jest zupełnie zmontowanych. Również galerje są już całkowicie ukończone. W tych dniach przeprowadzono instalacje centralnego ogrzewania. Roboty mimo pory jesiennej i zimowej będą prowadzone. Pełne ukończenie robót nastąpi w lutym 1928 roku.

ZA WŁOSKIE PIENIĄDZE?

Białogród, 20. października. (Tel. G. P.). „Politika” donosi z Pragi, że morderca Tsena Begi, Bebi zaznaczył, że został **namówiony do wykonania zamachu przez profesora Baldacchi z uniwersytetu w Bolonii.** Profesor Baldacchi obiecał sprawcy zamachu **znaczniejszą sumę pieniędzy** za wykonanie zamachu. „Politika” twierdzi, że Baldacchi oddawna już bierze udział we wszystkich akcjach przeciw Jugosławii. Z Pragi donoszą, że o rzekomych zeznaniach Bebiego, obciążających prof. Baldacchiego nic tam nie wiadomo.

Jednolity front elementów zachowawczych na gruncie zaufania do zamierzeń Marsz. Piłsudskiego.

ZNAMienne UCHWAŁY ZIEMIEN PODOLSKICH.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Tarnopol, 20. października.

W środę 19. bm. odbył się towaryszyski Zjazd Ziemian w Jabłonowie (powiat Kopyczyńce) w domostwie p. Jana Chojńskiego - Dzieduszyckiego, przy współudziale pułkownika Sławka. Między innymi byli obecni: Kazimierz Agopsowicz, Ludwik Dębicki, dr. Konstanty Dzieduszycki, Aleksander Fedorowicz, Agenor Gołuchowski, Ludwik Horoch, Leon Horodyski, Ksawery Jaryzelski, prof. dr. Franciszek Groer, Erazm Korytowski, Ludwik Koziebrodzki, Marjan Lisowski, ks. kan. Oberc, Kazimierz Przybylski, wiceprezes Ch. N. we Lwowie, Tadeusz Petocki, Rudolf, Michał Szotarski, Zajączkowski, Aleksander Zalewski, Roman Żurowski. Są to ziemianie przeważnie z tarnopolskiego województwa.

Po wyczerpującej dyskusji uchwalono jednomyślnie następującą deklarację:

„Zebrań 19. października 1927 w Jabłonowie ziemianie Wschodniej Małopolski w poczuciu siły i energii państwowo-twórczej ziemiaństwa polskiego oświadczają się:

KOMISJA ANKIETOWA O PRZEMYSLE MŁYNARSKIM.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20. października. (ps) Komisja ankietowa złożyła Radzie min. dwa sprawozdania i wnioski przeprowadzonych badań nad przemysłem młynarskim. Komisja stwierdziła niedomagania w tym przemysle, jak również w dziedzinie handlu zbożem i mąką, który się ściśle łączy z młynarstwem. Wnioski zmierzające do usunięcia tych niedomagań polegają na modernizacji przemysłu młynarskiego, reformie polityki kredytowej, podatków, wysokości przemian zboża, polityki celnej, organizacji handlu zbożem i mąką. Obecnie komisja przystępuje do badań przemysłu piekarskiego i mięsnego.

ZJAZD DELEGATÓW GMIN WIEJSKICH.

Warszawa, 20. października. (Tel. G. P.) Ogólnokrajowy zjazd delegatów gmin wiejskich odbędzie się tu w dniach 6. i 7. listopada br. w sali Tow. Hygienicznego.

CENA ROPY.

Boryslaw, 20. października. (Tel. G. P.) Na rynku ropy cena waha się od 210—215 dol. za 10.000 kg. Cenę gazu za 100 m. sześć. za wrzesień ustaliła Izba Handl. Przemysłowa we Lwowie na 5.36 zł. W szybie „Petour” w Mraźnicy (własność firmy Karpaty) dowieziono ostatnio w głębokości 200 mtr. w rurach 10-to calowych około 4.000 kg. ropy na dobę, tj. około 12 cystern na miesiąc. Firma Fanto montuje nowy szyb Horodyszcz—Fanto w Mraźnicy lewobrzeżnej. Ruch wiertniczy w Mraźnicy stale się wzmacnia.

POWSTANIE TUBYLCÓW NA WYPIE SALOMONA.

Melbourne, 20. października. (Tel. G. P.) Według ostatnich doniesień z wyspy Salomona powstanie tubylców udało się zlokalizować do walki z 3 szczepami. Wybuchu powstania ogólnego nie należy się obawiać.

I. Za koniecznością wzięcia zorganizowanego udziału w życiu politycznym i gospodarczym państwa.

II. Za koniecznością stworzenia w tym celu jednolitego frontu ziemiaństwa i elementów zachowawczych na gruncie zupełnego zaufania do zamierzeń Marsz. Piłsudskiego.

III. Potępią zaś poczynania tych polityków, którzy niechęć i nieufność do rządu Marsz. Piłsudskiego, utrudniają konsolidację elementów zachowawczych, starając się poróżnić ugrupowania ziemiańskie i zachowawcze, a współdziałają przez to w tworzeniu zamętu antypaństwowego.

Amerykański doradca finansowy Devey

PRZYJEDZIE DO WARSZAWY DOPiero z KOŃCEM LISTOPADA.

Warszawa, 20. października. (Tel. G. P.) Amerykański doradca finansowy Devey przyjedzie do Warszawy dopiero z końcem listopada. Wejście doradcy do Rady Banku nastąpi po uprzednim walnym zgromadzeniu akcjonariuszy i uchwaleniu zmiany statutu Banku. Po przyjęciu uchwały przewidującej wejście do Rady Banku doradcy finansowego p. Devey ma być formalnie wybrany na członka Rady. Doradca amerykański mieć będzie w Banku Polskim specjalne biuro, mieszczące się na I. piętrze. Na utrzymanie tego biura ustalony już został specjalny niezbyt wysoki budżet.

SUBSKRYPCJA TRANSZY POLSKIEJ POŻYCZKI ZAGRANICZNEJ.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20. października. (ps) Według informacji, zasięgniętych w zarządzie syndykatu banków, które wyłożyły transzę polskiej pożyczki zagranicznej do publicznej subskrypcji, została ta transza już w pierwszych dniach subskrypcji silnie pokryta. Wobec tego wszyscy, którzy zadeklaro-

wali zapisy, nie będą mogli otrzymać pełnych udziałów.

Katowice, 20. października. (Tel. G. P.) W związku z pożyczką amerykańską daje odczuwać na G. Śląsku silny wzrost zaufania do złotego, czego dowodem jest znaczne ożywienie ruchu pieniężnego na tutajszym rynku i masowe zawieranie transakcji w złotych obiegowych przy jednoczesnym wzroście wkładów złotych. Wkłady te np. w Miejskiej Kasie Oszczędności wzrosły w ciągu ostatnich 3 dni o 10 proc. ponad przeciętną normę.

POŻYCZKA POLSKA W SZWAJCARJI.

Berno, 20. października. (Tel. G. P.) Szwajcarska transza 7 proc. polskiej pożyczki stabilizacyjnej z roku 1927 wzięta została przez 11 różnych banków. Definitywnych wyników subskrypcji publicznej otrzymać jeszcze nie można, donoszą jednak, o bardzo silnym zainteresowaniu pożyczką i wielkim popycie na obligacje.

Na G. Śląsku nie wolno nauczycielkom wychodzić za mąż.

Katowice, 20. paźdz. (Tel. G. P.) Z wczorajszego posiedzenia Sejmu śląskiego zasługuje na uwagę uchwalenie ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli w województwie śląskim. Ustawa ta odbiega od podobnej ustawy w innych

dzielnicach Polski całym szeregiem zastrzeżeń. M. i. wprowadza ona bezczelność nauczycielek. Przepis ten będzie niewątpliwie przyczyną szeregu nieporozumień i już dziś przeciwko niemu zwraca się Zw. nauczycielstwa polskiego.

Strajk górników w Niemczech.

MA BYĆ ZLIKWIDOWANY W DRODZE ARBITRAŻU.

Berlin, 20. października. (Tel. G. P.) Położenie strajkowe w Niemczech zaostrza się. Przemysłowcy wprowadzają w d. c. większe oddziały policji do kopalń, objętych strajkiem. Podsekretarz stanu w min. pracy dr. Gelb stwierdził, że również i przemysł cukrowniczy jest objęty strajkiem i poważnie zagrożony. Przemysł cukrowniczy w środkowych Niemczech przerabia w 50 przedsiębiorstwach wielkie ilości surowca i ponosi obecnie olbrzymie straty, ponieważ zabrakło węgla.

Berlin, 20. października. (Tel. G. P.) Już o godz. 11 przedpołudniem rozpoczęły się w ministerstwie pracy pod przewodnictwem sędziego rozjemczego profesora Brahma rokowania, zmierzające do zakończenia strajku węglowego w środkowych Niemczech. Rokowania te do godz. 1 nie dały żadnego wyniku, tak, że na wniosek

Uralma całą sprawę przekazano specjalnej komisji rozjemczej. W dotychczasowych rokowaniach obie strony, górnicy i właściciele kopalń kategorycznie utrzymywali swe żądania przedstrajkowe, tzn. robotnicy żądanie podwyżki, a właściciele kopalń żądanie podwyżki cen węgla. Gdyby obecne rokowania nie dały żadnego wyniku, to — jak donosi „Berl. Tageblatt” — wydanie zostanie orzeczenie rozjemcze, które zostanie ogłoszone przez ministerstwo pracy za obowiązujące.

GEN. GORECKI U PREZ. RZPLTEJ.

Warszawa, 20. października. (Tel. G. P.) P. Prezydent Rzpltej odbył dziś w godzinach popołudniowych konferencję z prezesem Banku Gosp. Kraj. gen. Góreckim w sprawach związanych z subskrypcją i repartycją pożyczki.

ELIDA
MYDŁA · KREMY · SHAMPOO

ZGON B. PREMERA BAWARSKIEGO.

Berlin, 20. października. (Tel. G. P.) Dziś zmarł w Monachjum, po ciężkiej operacji, b. bawarski prezydent ministrów Knilling, który był premierem bawarskim w czasie zamachu stanu Ludendorffa i Hitlera.

P. RAKOWSKI W MOSKWIE.

Moskwa, 20. października. (Tel. G. P.) Przybył tu Rakowski, który wbrew zapowiedziom prasowym nie obejmuje stanowiska przedstawiciela dyplomatycznego Sow. w Tokio (na które wyznaczony już został poseł sow. w Pekinie Czernych, lecz wyjeżdża na razie na Ukrainę, gdzie będzie studiował gospodarcze i polityczne stosunki tego kraju.

BYŁOBY ZBYT PROWOKUJĄCE.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 20. października. (ps) Jak się dowiadujemy na życzenie min. oświaty Dobruckiego metropolita kościoła prawosławnego w Polsce Dionizy polecił arcybiskupowi prawosławnemu Antoniuszowi nie osiedlać się w Chełmie. Wobec tego arcybiskup Antoniusz pozostaje w obecnym miejscu pobytu, tj. w klasztorze Jabczyńskim.

ROZWÓJ POLSKIEJ FLOTY HANDLOWEJ.

Gdynia, 20. października. (Tel. G. P.) Państwowe przedsiębiorstwo „Żegluga Polska” zamierza w ciągu bież. zimy zakupić 6 statków handlowych o łącznej pojemności kilkunastu tysięcy ton dla przewozu węgla. Również rozważany jest projekt nabycia kilku nowych statków pasażerskich.

PELERYNY GUMOWE DLA LISTONOSZÓW WARSZAWSKICH.

Warszawa, 20. października. (Tel. G. P.) Min. poczt i tel. zamierza zakupić 4 tysiące peleryn gumowych dla listonoszów warszawskich. Mają to być krótkie peleryny typu francuskiego nadające się doskonale do użytku listonoszów, gdyż służyć będą również do ochrony torb z listami, noszonych dotychczas w czasie słońca na płaszczach.

A więc nie ma monopolu na dostawę puszek na śmiecie

Jedność typu odnosi się tylko do kształtu i rozmiarów, nie do jakości i grubości blachy.

Lwów, 21. października.

(.) W poruszonej przed kilku dniami w artykule „Gazety Porannej“ pt. „Osobliwy monopol magistracki“, sprawie przepisanych przez Magistrat puszek na śmiecie, otrzymujemy z Zarządu miasta następujące pismo:

„W obwieszczeniu Magistratu L. M. 128. 749/27. IV. W. z dnia 7. października 1927, odnośnie do skrzynek, które właściciele realności winni przygotować na wywóz śmiecia, zastrzeżono, że skrzynki te winny być sporządzone z blachy, mają być jednego typu, dostosowane do racjonalnego sposobu wywożenia śmiecia i że model ich ma być dostosowany do typu wozów automobilowych. Natomiast Magistrat nie ustanowił żadnych wymogów, ani co do rodzaju blachy, ani też co do jej grubości — i pod tym względem pozostawiono interesowanym zupełną swobodę.

Wystawione na pokaz modele mają za zadanie wskazać tylko kształt i rozmiary skrzynek, dostosowanych do wozów automobilowych M. Z. czyszczenia miasta.

Nadto Zarząd miasta chce stworzyć konkurencję odniósł się w tej sprawie do fabryki Zieleniewskiego we Lwowie i zachęcał ją do podjęcia produkcji skrzynek. — Zarząd miasta stwierdziwszy, iż na niektórych modelach znajdują się napisy firmowe wytwórcy — polecił je usunąć, a funkcjonariuszy miejskich, którym załatwienie tej sprawy poruczono, wezwał do złożenia wyjaśnień(?), poczem wyda dalsze zarządzenie.

Równocześnie, aby zapobiec mylnemu tłumaczeniu obwieszczenia Magtu z 7. października r. 1927 — zarządzone wywieszenie w komisariatach dzielnicowych obwieszczenia, wyjaśniającego, że zarówno jakość blachy, jak i jej grubość w przepisanych skrzynkach mogą być dowolne.

Wobec tego obawy autora powyższego artykułu na temat zmonopolizowania dostawy skrzynek na korzyść jednej firmy muszą upaść.

Komisarz rządu pełniący obowiązki Prezydenta miasta Jan Strzelecki.

Umieszczamy tem chętniej powyższe wyjaśnienia Zarządu miasta, że zawierają one niejako urzędową sankcję, tego, do czego zmierzała „Gazeta Poranna“, poruszając tę sprawę. Jak wiadomo bowiem chodziło właśnie o to, aby od sposobności udziału w pokryciu tak znacznego zapotrzebowania skrzynek na śmiecie — a tem samem od sposobności zarobku nie był odsunięty ogół blacharzy lwowskich, na korzyść jednej firmy.

Podając zatem do wiadomości ogółu właścicieli realności powyższe wyjaśnienie urzędowe, z którego wynika, że obowiązująca jednolitość typu odnosi się tylko do kształtu i rozmiarów skrzynek, a nie do rodzaju i grubości blachy, stwierdzamy jednak, że tak jak to podaaliśmy w odczytnym artykule informowano zainteresowanych tak w Zakładzie czyszczenia miasta, jak i w komisariatach i innych władzach magistrackich. Mianowicie wyraźnie oświadczone, że skrzynki winny być stosownie do wystawionych do oglądania modeli z blachy cynkowej, nie mogą zaś być lakierowane, bo to nie odpowiadałoby wymogom jednolitości typu. Nadto oświadczone wyraźnie, że wszelkie bliźsze informacje są zbyteczne, gdyż przepisowe skrzynki są do nabycia w firmie M. Rober przy ul...

3 razy zemsta podczas ślubu.

PRZYGODA NERWOWCA. — BAŁ SIĘ ODPOWIEDZIALNOŚCI I KAJDAN MAŁŻEŃSKICH.

Londyn, w październiku.

(H) Niedawno stał w kościele młodziak Nuncaton w angielskim hrabstwie Warwiele młody mężczyzna, nazwiskiem

John Butler

ze swoją narzeczoną przed ołtarzem, aby zawrzeć związek małżeński.

Z natury nerwowo, narzeczoną tak silnie się przejął ceremoniałem, że trzykrotnie popadał w omdlenie i trzykrotnie musiała uroczystość doznawać przerwy.

Zaledwie rozpoczął pierwszą część ceremonii — oświadczył duchowny następnie sprawozdawcy angielskiego pisma — gdy ku memu przerażeniu ujrzałem, że narzeczoną zaczy-

na się chwiać. Zaledwie zdołałem przeszkodzić, aby nie runął na ziemię. Zanieśliśmy go do zakrystji, gdzie po pewnym czasie przyszedł do siebie i mógł powrócić do kościoła.

Rozpocząłem ponownie ceremoniał, gdy narzeczoną zemsta po raz drugi. Stało się to jeszcze po raz trzeci. Z trudem dokonałem ślubu.

Składając życzenia młodemu małżonkowi, zapytałem go o przyczynę tak silnego wzruszenia. Dopiero w ostatniej chwili zdałem sobie sprawę — wyznał mi nerwowy mężczyzna — jaką odpowiedzialność biorę na siebie, żeniąc się. I to było przyczyną niesłychanego zdenerwowania.

KLĘSKA KOMUNISTÓW W CZECHOSŁOWACJI.

Praga, 20. października. (Tel. G. P.) Wybory komunalne w Czechosłowacji są w dalszym ciągu przedmiotem dyskusji w prasie praskiej. „Narodni Listy“ na podstawie danych cyfrowych stwierdzają, że w porównaniu z wyborami komunalnymi w roku 1925, komuniści stracili około 15 proc. głosów. W interesie państwa — pisze dziennik — ze specjalnem zadowoleniem podnieść należy poważną klęskę, jaką komuniści ponieśli na Rusi Przykarpackiej, gdzie stracili około 42.000 głosów. „Narodni Politika“ zwraca uwagę na nadzwyczajny sukces stronnictw agrarnych czeskiego i słowackiego, które mogą się poszczycić przyrostem 50.000 głosów. Podobne powodzenie mieli agrariusze niemieccy.

REICHSTAG PRZYJĄŁ TRAKTAT FRANCUSKO-NIEMIECKI.

Berlin, 20 paźdz. (Tel. G. P.) Dziś Reichstag rozpoczął swe obrady od przyjęcia w drugim i trzecim czytaniu, bez dyskusji, traktatu handlowego francusko-niemieckiego. Następnie wznowione zostały debaty nad ustawą szkolną.

KRÓL FUAD W PARYŻU.

Paryż, 20 paźdz. (Tel. G. P.) Przybył tu król Fuad, uroczyste powitany przez prezydenta Doumergue, Poincarę, przewodniczących Izby i Senatu, wszystkich członków gabinetu oraz szereg wybitnych osobistości ze świata politycznego, wojskowego i dyplomatycznego. Król Fuad w towarzystwie prezydenta Doumergue odjechał na Quai d'Orsay, gdzie zamieszka w czasie swego oficjalnego pobytu w Paryżu.

WALKI POD PEKINEM.

Londyn, 20. października. (Tel. G. P.) Bitwa dookoła Pekinu toczy się w dalszym ciągu. Wojska południowe przeprowadziły wczoraj wielki atak kawalerji, zostały jednak odparte. Armja północna wzięła do niewoli 700 żołnierzy. Wojska Czang-Tso Lina zaczynają się znowu odgrywać.

Jak więc z powyższego wynika w związku z obecnym wyjaśnieniem Zarządu miasta, widoczne i odnośni funkcjonariusze miejscy nie byli dobrze zorientowani na czem polega obowiązująca jednolitość typu, zaś w rezultacie tego nieporozumienia byłiby musieli wszyscy właściciele realności zamawiać skrzynki na

BADANIA NAD FASYZMEM.

Lozanna, 20 paźdz. (Tel. G. P.) Powstał tu ostatnio międzynarodowy komitet, mający przedsięwziąć badania nad faszyzmem. Komitet ten ma za zadanie badania poza wszelkimi względami politycznymi, czy faszyzm zawiera elementy mogące być z pożytkiem zastosowane gdziekolwiek poza Włochami. Wśród członków Rady administracyjnej komitetu znajduje się między innymi p. Dzieduszycki (Polska).

ZAMORZENIE GŁODEM.

Paryż, 20. października. (Tel. G. P.) Donoszą tu z Nicei, że na przybyłym z Algieru statku znaleziono 10 nieżywych prawie z głodu Arabów. Jak się okazało zapłacili oni 5.000 franków jednemu z marynarzy, który ułatwił im nielegalną podróż do Francji. Przez cały czas podróży marynarz nie dostarczał będącym w ukryciu Arabom żadnego pożywienia. Władze nakazały aresztowanie marynarza.

KATASTROFA LOTNICZA W NIEMCZECH.

Berlin, 20 października. (Tel. G. P.) W pobliżu Chociebuża spadł dziś samolot pasażerski D 1185, niemieckiej Hanzy lotniczej. Pilot został ciężko ranny i po odwiezieniu go do szpitala, zmarł.

„HEINE-MEDINA“ W WARSZAWIE.

Warszawa, 20. października. (Tel. G. P.) W ostatnim tygodniu zanotowano w Warszawie 4 dalsze wypadki zaskarżenia dzieci na chorobę paralizu „Heine-Medina“.

PRZYWÓZ POMARAŃCZ DO POLSKI.

Warszawa, 20. października. (Tel. G. P.) Komisja Importowa przy min. przemysłu i handlu ustaliła kontyngent przywozu pomarańczy w sezonie bież. Z Włoch ma być sprowadzonych ogółem 600 wagonów pomarańczy, z tego 200 wagonów przed Nowym rokiem, a 400 po Nowym roku. Hiszpanja również czyni starania o otrzymanie pozwolenia na przywóz pomarańczy do Polski.

BRIAND STARA SIĘ WYTŁUMACZYĆ ŻMUDZINOM NIEWŁASCIWOŚĆ ICH POSTĘPOWANIA.

Berlin, 20. października. (Tel. G. P.) „Frankf. Zeitung“ donosi z Paryża, że Briand odbył wczoraj dłuższą rozmowę z posłem litewskim w Paryżu Elimasem, której przedmiotem była sprawa noty wystosowanej przez Litwę do sekretarja Ligi Narodów. Briand miał w rozmowie tej zaznaczyć, że francuskie ministerstwo spraw zagr. uważa, iż zastosowanie w wypadku obecnego sporu polsko-litewskiego art. 11. paktu Ligi Narodów jest nie na miejscu, gdyż Litwie pod żadnym względem nie zagraża wojna ze strony Polski.

Francuskie ministerstwo spraw zagr. zajmuje pozatem nieprzychylnie stanowisko w stosunku do twierdzenia Litwy, iż znajduje się ona w stanie wojny z Polską. Rząd francuski uważa, iż Litwa nie ma żadnych widoków na wprowadzenie sprawy wileńskiej w formie otwartej lub ukrytej przed forum Ligi Narodów, gdyż posiadanie Wilna przez Polskę zostało postanowione decyzją Rady ambasadorów. Stanowisko Litwy i środki, którymi Litwa broni swego stanowiska znajdują wobec tego na Quai d'Orsay mało sympatji i nie mogą liczyć na żadne poparcie.

ROZŁAM W STRONNICTWIE BRIANDA.

Paryż, 20 paźdz. (Tel. G. P.) Ze stronnictwa republikańsko-radykalnego, do którego jak wiadomo należy również i min. Briand, wystąpiło ostatnio 17 członków na znak protestu przeciw stanowisku stronnictwa w sprawie rozmaitych aktualnych problemów politycznych.

PREZYDENT WARSZAWY OTRZYMAŁ ZŁOTY KRZYŻ ZASŁUGI.

Warszawa, 20. października. (Tel. G. P.) Dziś w południe min. Składkowski udekorował złotym Krzyżem zasługi prezydenta m. Warszawy inż. Słomkowskiego za pełną inicjatywę, pozytywną pracę w zakresie zatrudniania bezrobotnych.

KONWENCJA SOWIECKO-PERSKA.

Teheran, 20. października. (Tel. G. P.) Parlament ratyfikował jednomyslnie sowiecko-perską konwencję w sprawie bezpieczeństwa i zachowania neutralności.

Z LONDYNU DO AUSTRALJI.

Londyn, 20. października. (Tel. G. P.) 3 hydroplany angielskie, odbywające podróż z Londynu do Australji, przebyły wczoraj drugi etap lotu z Hourtin koło Bordeaux do Etang de Berre, koło Marsylii, skąd odlecają jutro do Neapolu.

Zatruta się spirytusem denaturowanym.

Lwów, 21 października.

(—) Wczoraj w godzinach popołudniowych przywieziono do Pogotowia z poza rogalki Kleparowskiej jakąś młodą kobietę, liczącą około 20 lat, zatrutą spirytusem denaturowanym. Pogotowie udzieliło jej pierwszej pomocy, poczem odstawiło ją do szpitala. Do tej pory nie zdołano ustalić ani nazwiska, ani przyczyny targnięcia się na życie desperatki.

Każdy powinien zostać członkiem L. O. P. P.

Ja lubię jeść biały chleb, a oni mi dają czarny...

ROZPRAWA PRZECIW FAŁSZERZOM BANKNOTÓW DOLAROWYCH I ZŁOTOWYCH PRZED TRYBUNAŁEM SĄDU PRZYSIĘGLYCH WE LWOWIE.

Lwów, 21. października.

(X). Przed trybunałem sądu przysięgłych rozpoczęła się w dniu wczorajszym rozprawa na trzy dni rozprawa przeciwko fałszerzom banknotów dolarowych i złotych, a raczej przeciw ich spółnikom, oskarżonym o puszczanie w obieg fałszyfikatów banknotowych.

Na ławie oskarżanych zasiadli Chaim Halpern, 29-letni agent handlowy, Markus Pelz, 31-letni bezrobotny, Izrael Landau, 33-letni kupiec z Brodów, Mechel Weintraub, 26-letni handlarz z Brodów, Jakób Brenner, 21-letni subiekt handlowy, Gittmann Silberstein, 25-letni grabarz i Leib Loew, 37-letni posługacz. Wszystkich oskarżonych łączy

wspólny teren działania,

a mianowicie operowali oni na terenie Lwowa. Akt oskarżenia zarzuca Pelzowi, Landauowi i Silbersteinowi usiłowaną zbrodnię fałszowania, względnie puszczania w kurs banknotów 50-dolarowych. Weintraubowi, Brennerowi i Loewowi zarzuca akt oskarżenia dokonaną zbrodnię wydawania fałszywych banknotów 5-złotowych.

Jak już z tego widać, właściwie ma się do czynienia

z dwiema szajkami.

I tak też jest w rzeczywistości. Halpern i Pelz mają łącznie z warszawską szajką fałszerzy banknotów dolarowych, na której czele stał komisarz policji Schwartz. Przeciw całej tej szajce będzie się toczyć rozprawa w Warszawie, jedynie Halpern i Pelz odpowiadają we Lwowie.

Natomiast Weintraub, Landau i Brenner dostali się w ręce policji na podstawie doniesienia konfidenta policyjnego Wilhelma Stahla, który

za cenę 3.000 zł.

podjął się wysledzić tę szajkę. Istotnie w czasie rewizji przedsięwziętej u Weintrauba znaleziono u niego 95 sztuk fałszywych 5-złotówek. Również znaleziono je u Landaua, który przyznał, że dostał je od Weintrauba. Zrazu w dochodzeniach policyjnych zeznawał Weintraub, że owe fałszyfkaty otrzymał on sam od Brennera i na tej podstawie aresztowano również Brennera. Obecnie na rozprawie Weintraub i Brenner zaprzeczają, jakoby się znali, a natomiast Weintraub twierdzi, że

padł ofiarą prowokacji

Stahla, od którego nabył jakoby owe fałszyfkaty, a który następnie go zadenuncjował.

Co do Silbersteina opiera się również na twierdzeniu Stahla, jakoby Silberstein przywoził delary fałszywe z Warszawy. Z tych względów przesłuchanie Stahla jako „filara oskarżenia” będzie punktem kulminacyjnym rozprawy. Narazie wczoraj przesłuchiwano oskarżonych, którzy wypierają się winy. Rozprawa jest dość monotonna. Moment humorystycznego ożywienia wnosi wspomniany już po-

slugacz Loew, którego przychwycono na gorącym uczynku wydania 3 fałszyfkatów po 5 zł. Więcej banknotów przy nim nie znaleziono. Jakkolwiek wskutek tego odpowiedzialność jego jest najmniejsza ze wszystkich oskarżonych, Loew z obawy przed karą

udaje umysłowo chorego.

Nie odpowiada na zadawane mu pytania, a tylko prowadzi ze sobą głośne monologi. Mianowicie głośno obracają się przeważnie dokoła tej okoliczności, że w czasie aresztowania policja zakwestionowała około 100 złotych, które miał przy sobie i złożyła do dyspozycji sądowego. Loew więc mówi: „Dlaczego nie oddają mi moich pieniędzy.

Mnie nic nie obchodzi, a ja muszę mieć moje pieniądze. Prosiłem już lekarza i asystenta, chodzę już do tego „Maksa Lindera” (rozmyślnie przekreśla nazwisko sędziego śledczego dra Linderta), upominałem się o moje pieniądze, a oni mi nie oddają. Kaza mi tutaj

jeść czarny chleb,

a ja lubię tylko biały. Co będzie dalej. Ja na to nie pozwalam”. Tym pomrukiem towarzyszą blazeńskie miny Loewa.

Rozprawę prowadzi radca Zawistowski. Oskarża prokurator Paklikowski. Bronią adwokaci: dr. Heilpern, dr. Szymon Weiss, dr. Weinsaft, dr. Hecht i dr. Macielinski.

Michaś na przełomie.

MOŻE JESZCZE BYĆ Z NIEGO PORZĄDNY CZŁOWIEK, ALBO I — KRYMINALISTA.

Lwów, 21. października.

(x) Przed radcą drem Łyczkowskim odbywała się wczoraj rozprawa o kradzież, będąca smutnym acz wymownym obrazkiem obyczajowości naszych dni. Oskarżonym był 15-letni młody, drobny chłopczyk Michaś, syn robotnika, zam. przy ul. Ormiańskiej, który kilkakrotnie dopuścił się w kamienicy, gdzie mieszka, kradzieży.

I tak przelazł przez kraty magazynu mydeł mieszczącego się w parterze, raz i drugi i za każdym razem zabrał po parę kartonów mydła. Innym razem zakradł się na czyjś strych i skradł stamtąd naczynie i drobiazgi.

Wreszcie ktoś z mieszkańców przylał go na tem, wdała się policja, przez 4 dni trzymano Michasia w areszcie policyjnym, a wczoraj odpowiadał przed sędzią.

Po przeprowadzonej rozprawie, w czasie której obrońca młodocianego przestępcy mec. dr. Loria wykazywał, że wartość rzeczy skradzionych nie przekracza 50 zł., zatem ma się do czynienia nie ze zbrodnią, lecz przekroczeniem kradzieży, radca Łyczkowski w uwzględnieniu młodocianego wieku wydał łagodny wyrok, skazujący Michasia na 4 dni aresztu skonsumowanego aresztem policyjnym.

Dempsey ciężko zachorował...

DEPRESJA Z POWODU PONIESIONEJ KLĘSKI. — CIEKAWY WYWIAD. ZWYCIĘSTWO ALBO ŚMIERĆ!

Nowy Jork, w październiku.

(H.) Klęska, którą niedawno poniósł znany bokser amerykański, Jack Dempsey w walce z Tunney'em, wywarła na nim bardzo silne wrażenie. Pisma amerykańskie szeroko rozpisują się o

chorobie nerwowej,

w którą popadł zdezonizowany dwukrotnie król sportu. Dempsey po pierwszej klęsce był przekonany, iż chodzi tylko o niepowodzenie chwilowe, o co kiwał tedy z naprężeniem drugiego matchu z Tunney'em. A gdy i teraz znowu został sromotnie pobity, ambitny bokser zrozumiał, iż klęska jest ostateczna i zupełna. Przejął się tem tak silnie, że poważnie zachorował i pozostaje w jednym ze znanych sanatorjów dla nerwowych w Brooklinie.

Niedawno odwiedził go tam pewien dziennikarz nowojorski, który tak opisuje swoje wrażenia:

— „Jak bardzo zmienił się nasz dzielny Jack, którego tak zawsze podziwialiśmy! Wychudł ogromnie, a oczy jego świecą chorobliwym, niezwykłym blaskiem. Nie chciał z początku ze mną rozmawiać. Ale kiedy go zapewnilem, iż jestem pełen podziwu dla jego sprawności technicznej, a Tunney'owi przyznaję tylko

przewagę brutalnej siły — wdał się ze mną w pogawendkę.

Słowa moje dodały mu nieco otuchy i podniosły na duchu. Oświadczył mi, że wcale nie jest jeszcze zrezygnowany, lecz ma zamiar raz jeszcze zetrzeć się z przeciwnikiem. Musi jednak wpieryw odbyć

gruntowną kurację,

gdyż stan jego zdrowia jest obecnie fatalny. Cierpi na zawroty głowy i jest niezwykle zdenerwowany. Ale to przejdzie! — kończy Dempsey rozmowę — i z nowymi siłami stanę do trzeciej walki, która przyniesie mi zwycięstwo lub śmierć.

Jak widzimy — Dempsey to człowiek

bardzo ambitny,

gdyż olbrzymia suma, którą — mimo klęski — otrzymał za udział w matchu wcale go nie zadowoliła. Należy wreszcie podkreślić, iż mimo klęski cieszy się on ciągle sympatią Janke-sów, którzy do Tunney'a odnosili się i odnoszą zawsze z wielką rezerwą i powściągliwością, jakby zli byli nań za pobicie Jacka.

WINA RIEDLA

Z TEATRU.

(„Głuszc”, komedia w 3 aktach Stefana Krzywoszewskiego).

Lwów, 21. października.

Usłuchawszy wolań ze wszystkich stron o leższy repertuar, wznowiło wczoraj nowe kierownictwo teatrów „Głuszc”, komedię Stefana Krzywoszewskiego, która w swoim czasie cieszyła się ogromnym powodzeniem w Warszawie, oraz na innych scenach polskich. O ile mamy jeszcze w pamięci bogatą twórczość sceniczną Krzywoszewskiego, wybór był trafny i daleki od przypadkowości. „Głuszc” pomimo oddalenia lat, zachował w stanie jeszcze świeżym i ładnym nieprzeciętne swoje walory sceniczne, oraz plastykę typów komedjowych, którymi operuje. Redaktor „Świata” wychowany na kulturze i teatrze francuskim, przyswoił sobie od Francuzów komediową technikę pisarską, polegającą na lekkości i wdzięku w strukturze, malowidło typów, oraz w prowadzeniu dialogu. Czuje się w tej komedii doświadczoną i pewną rękę pisarza, który z niejednego już pieca teatralnego zjadał smaczny i chrupiący chleb i z niejedynej omszonej butelki pił Burgunda, dając radość sztuki i życia. Tak jak w życiu pełen najlepszych form i manier, tak też i w swej sztuce jest Krzywoszewski pełen najlepszych form i manier, więc i na jednym i na drugim polu miło z nim obcować i jest się pewnym, że nie ponieś się żadnej szkody. Krzywoszewski nie jest talentem ani erupcyjnym, ani odkrywczym — nie przykłada ucha do ziemi i nie słucha głosów z głębin, nie toruje nowych dróg, ani nie dźwiga granitowych głazów pod budowę Białej Świątyni. Na to jest za wylotny, za wygodny i za dobrze wychowany. Ale jak wytrawny smakosz daje nam potrawę doskonałym sosem przyprawioną, w którym jest i trochę wina i trochę musztardy i trochę trufli czy innych kaparków. Czasem odezwie się w nim zakapłuszony poeta i wytrząśnie trochę okrucichów słoneczka z kieszeni, czasem zbłyśnie szpada satyry w stychu pod ludzkie serce, czasem chce być paradoksyśnią na miarę Wilde'a lub Shawa — ale zawsze wszystko w miarę i bez szczególnej pasji. Jednym słowem autorem jest jako redaktor, jako pisarz sceniczny, jako fejetonista i jako recenzent teatralny ten Paryżanin w Warszawie i ten człowiek ze świata w „Świecie”.

Dużo staranności włożył teatr lwowski w wystawienie „Głuszc”, a Janusz Strachocki dużo solidnej pracy w reżyserji komedji, granej w dobrym tempie i w należytym rytmie. Szkoda, że autor, który zapowiedział swój przyjazd do Lwowa na premierę, w ostatniej chwili za niechał tej lwowskiej wizyty. Stracił dużo przyjemności, a my zaoszczędziliśmy sobie dużo oklasków. Wogóle od szeregu lat warszawscy autorzy dramatyczni stale świecą nieobecnością na lwowskich premierach. Czyżby im miasto nasze było za małe? A przecież w tej lichy mieście urodził się teatr polski i tylu artystom przypięło pierwsze skrzydła sławy.

Z aktorów, grających w „Głuszc”, na pierwszy plan wybili się Guttner i Strachocki. U Strachockiego uderzała śliczna naturalność i prosta gry, u Guttnera żywiołowa bezpośredniość stanów psychicznych i erupcyjność aktorskiej ekspresji. Zaklicka w trudnej roli dziewczyny-chłopca miała doskonałe linie efebów i tą niezrównaną ruchliwość i żywość, która świadczy o wrodzonym temperamentie. Nigdy nie zawodzi, tak bardzo dla naszej sceny zasłużona Trapszo, dobrze wywiązała się ze swych zadań Dobrzański, Kwiatkiewiczówna, Rowińska, Dąbrowski i Brochwiec.

Henryk Zbierzchowski.

Pożar na Zniesieniu.

Lwów, 21. października.

(—) Wczoraj w godzinach popołudniowych zaalarmowano straż pożarną, oraz komendę policji we Lwowie, że na Zniesieniu wybuchł groźny pożar, który objął szereg domów. Na miejsce wyruszył tren straży pożarnej, przyczem okazało się, że alarm był mocno przesadzony, albowiem jedynie zajęta się stajnia gospodara Stefana Żuzniaka, która spłonęła wraz z znajdującym się na strychu sianem. Szkoda wynosi 1000 zł. Jaka przyczyna ognia na razie nie zdołano ustalić.

SPECJALISTA chorób wenerycznych
Dr. SCHWARZ i skórnych oraz kosmetyki b. Sekundar. szpit. państw. Lwów, ul. SŁOWACKIEGO 4. naprzeciw gł. poczty. Leczenie plam, brodawek, włosów elektrolyz., diatermą i lampą kwarcową. Tel. 16-61. — powrócił.

Tajemnica ptaków przelotnych.

ZAGADKA, KTÓRA OD WIEKÓW DŁUŻY LUDZKOŚĆ. — UCZENI SĄ RÓWNIEŻ BEZRADNI. — STACJA EKSPERYMENTALNA ORNITOLOGA WAEFFLA.

Berlin, w październiku.

(H). Uczeń nieraz już zastanawiali się nad **niezwykle ciekawym problemem**; chodziło mianowicie o wyjaśnienie, w jaki sposób to się dzieje, że ptaki przelotnie **umieją przebywać tak olbrzymie przestrzenie i nigdy nie zmylą drogi**. Trzeba przecież zwrócić uwagę, iż orientacja w powietrzu jest **znacznie utrudniona**.

Naprawdę musimy chyba uwierzyć, iż ptakami przelotnymi kieruje jakiś **przemocy, tajemniczy instynkt, jakiś cudowny**

swoisty zmysł,

którego istoty dokładniej i bliżej nie potrafimy zgłębić.

Jeśli pomyślimy, że np. bocian po szeregu miesięcy nieobecności, odleciawszy z końcem sierpnia gdzieś do Afryki lub Azji południowej, wraca potem w marcu **na to samo miejsce**, stajemy wobec

zagadki,

której nawet uczeni ornitologowie nie zdołali dotąd **rozwiązać i przeniknąć**.

Chęć wyjaśnienia tej sprawy zaprząta od pewnego czasu bardzo silnie kilku wybitnych uczonych europejskich, a zwłaszcza sławnego ornitologa

Heinza Waeffla.

Waeffel stworzył w pobliżu Drezna stację eksperymentalną celem **badania ich przelotu**.

Młode ptaki dla lepszej orientacji otrzymują

specjalne obrączki,

które nakłada się im na nogi. Pierścionki opatrzone są **nazwą miejscowości i datą**. Moment zaopatrywania bociana w taki pierścionek przedstawia jedna z naszych rycin.

Inne malują **kilka ciekawych momentów z życia** tych ogromnych ptaków, które odznaczają się **stosunkowo znaczną inteligencją** i z wielu względów zasługują **na bliższą uwagę**.

(Do ryciny na stronie 1-szej).

Oto rycina jedna przedstawia **ważną naradę przed odlotem**.

Przy odlocie — jak wiadomo — gromadzą się razem wszystkie bociany w pewnej okolicy i odbywają jakby sejm. Podobnie postępują również **żółrawie**. Ciekawy to bardzo widok, gdy mnóstwo tych ptaków, obdarzonych jakąś **komiczną i nadętą powagą**, kroczy majestatycznie i klekoce donośnie, jakby dla powzięcia **ostatecznych postanowień** przed opuszczeniem kraju rodzinnego.

Po takiej naradzie bociany wznoszą się **z głośnym klekotaniem** w przestworza. Na innej rycinie widzimy właśnie charakterystyczną

sylwetę bociana przed lotem i w locie.

Nogi razem skupione i wyciągnięte i wydłużona silnie szyja wraz z głó-

wą tworzą razem kształt podobny do

strzały,

przecinający szybko powietrze. Jeszcze chwilę możemy obserwować na niebie tych zwiastunów wiosny, w niedługim czasie **zniknął i zatarł się zupełnie**.

Podążyły daleko, ku krajom cieplejszym, gdzie znajdują **pożywienie i klimat łagodny**. Ale nie zapomną o stronach rodzinnych. Zjawiają się za kilka miesięcy, witane **z prawdziwą radością**, bo na skrzydłach swych nieznierodowanych niosą **promienną, młodą, świetlaną wiosnę!**

Rzecz ciekawa, czy Waefflowi uda się **rzeczywiście przeniknąć zagadkę przelotnych ptaków**. Jeśli tego dokona, wzbogaci wiedzę w szczegóły, których mimo wielokrotnej obserwacji

Aferzysta, który grasował we Lwowie.

ZOSTAŁ OBECNIE UJĘTY W WARSZAWIE.

Lwów, 21 października.

(—) Onegdaj donieśliśmy obszernie o sensacyjnej **aferze dwużeństwa we Lwowie**, którego bohaterowie, międzynarodowi oszuści i hochstaplerzy, rzekomo dwaj bracia Domańscy, po dokonaniu tej zbrodni

zbiegli ze Lwowa.

Za oszustami tymi, których prawdziwe nazwiska brzmią: Jan Funkelstein, oraz Henryk Kania false Kozłowski, false Domański, jeszcze w lipcu br. zarządzono poszukiwania przy pomocy listów gończych, rozesłanych po całym świecie. Funkelstein przepadł

jak kamień w wodę

i do tej pory nie zdołano wpaść na jego trop. Odnosnie do Kani, to posiadała policja warszawska o nim informacje, z których wynikało, że

przebywa on w swym rodzinnym mieście w Warszawie. Tam też został wreszcie ujęty.

Kania po rozstaniu się z Funkelsteinem, z którym popełnił

całą litanję oszustw,

nie zmienił swego zawodu i w dalszym ciągu na terenie warszawskim dopuszczał się nowych zbrodni. Przedwczoraj przy okazji nowego oszustwa, którego szczegóły są na razie nieznane, zdołano go ująć. Policja warszawska natychmiast telefonicznie o ujęciu tego międzynarodowego oszusta uwiadomiła policję lwowską, która natychmiast zwróciła się z prośbą do policji warszawskiej o przetransportowanie go do Lwowa, celem przesłuchania na okoliczności ostatniej afery z dwużeństwem.

FEJLETON „GAZ. POR.“ z 22. X 1927.

RENE DUFAYEL.

Zbrodnia.

Hallo! Allan, to ja.

— Zarzuc ten cierpki ton! Chcesz mi powiedzieć, że się zdziwiłeś? Wiem. Rozłąka? Co za szurowe słowo! Oh la la!

— Ach, mój drogi kaprys to najpiękniejsza rzecz na świecie! Wiesz czym się różni prawdziwa miłość od kaprysu? Że kaprys trwa dłużej.

— Telefon służy tylko do celów informacyjnych. Dziś o 9. U ciebie.

— Uprzedzam, że nie mam zamiaru załatwiać z tobą rozrachunków. Ab-so-lutnie! Ja mam inną niż wszyscy buchalterję.

— Pamiętaj: trzy czerwone róże, ananas i czarna kawa. O dziewiętej.

A teraz jest godzina dziesięć po jedenastej. Trzy pasowe róże w kryształowym flaconie rozchylają stulone paki, jak małe czerwone serca. Na talerzyku czeka złotawym sokiem mięsisty ananas. W filiżance wyjębla niedopita mokka. Kuszaco i wnikliwie pachną perfumy zdradzieckie „Narcisse noir“. Erika załatwiła rozrachunki według sobie wiadomej buchalterji i spi teraz, wtulona w jedwabne poduszki.

Allan siedzi obok niej na kozetce i nie zapala światła. Oczy nawykłe do ciemności rozróżniają kontury jej twarzy. Czarna gęstwa włosów przesłania jej czoło, wi-

dać tylko linję brwi i niżej puszystą frendzel rzes, zagiętych ku górze, jak rzesy dziecka. Obie dłonie, podłożone pod policzki, ciepły smaczny oddech, przytulne skulenie w kłębek i wreszcie półobnażone krągłe ramionko tworzą obraz pełen niewinności, pełen niezawodnie przekonującego dziecięstwa.

Czerwoną iskierką tli się papieros w ręce Allana. Czerwoną iskierką migoce jedna niespokojna myśl wśród kłębów myśli nasycionych, leniwych jakby ociekających złotym sokiem ananasów.

— Jaka ona jest naprawdę, ta dzika czarna dziewczyna? Sen jej jest tak niewinny i bezgrzeszny, jak sen dziecka. Ale wszak na szyi płonie gorący znak, tylko co zostawiony przez jej małe usta. Usta, które lepiej kuszają uśmiechem, niż zębami — śliczne drapieżne usteczka. Wszystkie w niej jest zagadkowe i proste zarazem. Dzieki i kapryśne. Szczerze i wyraźliwe. Dziwne i pociągające — ach jak pociągające!!

Poznał ją rok temu. Na wsi, przy partji krokietu. Wierzchołki sosen paliły się rudym blaskiem w zachodzącym słońcu. Pachniało igliwem. Nosila białą sukienkę. Wyglądała, jak kreolka. Czarna, smolista grzywa, cera spalona na orzech i te wspaniałe błyszczące oczy na błękitnych białkach.

Kula krokietowa, posłana przez nią jakimś zupełnie oszalałym zygakiem, bojeśnie odbiła się o kostkę Allana. Bohatersko przetrzymał partję do końca i przeprosiwszy towarzystwo, udał się do swego pokoju. Nie słyszał, że drzwi cicho skrzypnęły. Noga darła niemilosierdzie. W tem ktoś nachylił się nad nim, poprawił mu poduszkę — czyjeś usta gorące niespodzianie wessały się w jego nąpół

dziecięce, niedoświadczone wargi.

— Panna Erika?!

— Masz takie śliczne dziewiętnaście lat i nosisz morelową koszulę. Lubię ten kolor. Dlatego przyszedł.

Allan ani wtedy, ani nigdy później nie domyślił się związku między wizytą panny Eriki, a jego sportową koszulą. Aczkolwiek związek ten nie został wyjaśniony, tem niemniej Allanowi została nadana nazwa „morelowego chłopczyka“. I wraz z tą nazwą został nadany cudowny, a bolesny przywilej niespodzianych wizyt Eriki.

Przychodziła, kiedy chciała. Były to małe wysepki szczęśliwości, rozsiane po istnym mare tenebrarum dręczących młodzieńczych utęsknień. Cóż z tego, że serce Allana nieustannie napięte, jak cięciwa, do lotu hartowało się w ogniu beznadziejnych oczekiwań? Erika nie chciała o tem wiedzieć. Kaprys był jej busolą, jej najświętszym prawem, jej religią. Całe istnienie Allana zbiegło się w szarą chustę, haftowaną nieprzewidywanym ściąganiem jej zachcianek. Mimo pewnego pocucia krzywdy Allan nie mógł jej zarzucić, że dotrzymuje mniej, niż obiecuje. Poprostu ich stosunek, mimo że trwał tak długo, nie miał żadnej ciągłości. Allan nie wchodził w rachubę jej życia. Życie jej należało do niej. To była jedyna rzecz, z której była naprawdę dumna. Życie niezmiernie aktywne, niezależne, po męsku samodzielne, wypełnione pracą zarobkową i zarazem artystyczną. Te zwężłe chłopyce niemal dłonie kształtowały życie według swych kanonów tak samo, jak lepiły z niekształtnej gliny, jak nadawały jej wyraz, jak z nieoclosanych brył wydumchiwały żywą treść: rzeźby.

Allan próbował przekonywać i tłuma-

nie można było odgadnąć i zrozumieć.

A wówczas może również człowiek, osiągnąwszy nowe wiadomości, będzie się mógł w swych lotach aeroplanowych kierować nie tylko baszłą, która zresztą tak często zawodzi, ale innymi momentami bardziej wartościowymi i cennymi.

I nie będziesz składował fałszyw go świadectwa.

Lwów 21. października.

(X) Współwłaścicielką realności przy drodze Biłohorskiej nr. 98, gdzie mieszka szereg rodzin kolejarskich, jak Mokrzyccy, Floreżakowie, Drotowie, Pichterowie i inni, jest niejaka **Rozalja Sawkowa**, która niemal ze wszystkim: lokatorami pozostaje w stopie wojennej, prowadząc dosłownie dziesiątki najrozmaitszych procesów. Stopa wojennego nasilenia wzmożła się, zwłaszcza od chwili, gdy z Sawkową zamieszkał niejaki **Prylajdy**, rosyjski uchodźca, zajęty jako gisł we Lwowie w fabryce „Ajaks“. Osoba jego daje **wiele okazji do rozmów i plotek** i stąd nowe procesy. Prylajdy rewanżując się zaskarżył w swoim czasie do sekcji III. o **obrazę czci dwójki lokatorów** tego domu, pp. Mokrzycką i Floreżakową o to, jakoby one wyraziły się: „My tego batiara, złodzieja Moskala musimy się z Polski pozbyć“.

W owej „pyskówce“ jako świadkowie występowali **Rozalja Sawkowa** i jej 17-letnia córka **Aleksandra**, które zeznały przed sędzią w sekcji III. iż **na własne uszy słyszały te słowa**. Na podstawie ich zeznań pp. Mokrzycka i Floreżakowa **zostały skazane na grzywny**.

Ponieważ jednak nie poczuwały się do winy, przeto wniosły doniesienie karne przeciw matce i córce Sawkowej o **oszustwo przez fałszywe zeznania**. Udowodniły mianowicie, że owego dnia, w którym jakoby owe słowa powiedziały, **nie były wogóle w domu** aż do nocy, wobec czego po przeprowadzonej rozprawie radca Świerczyński skazał **Rozalję Sawkową na 6 tygodni aresztu z zawieszeniem**.

czyć nietrafność zasad życiowych Eriki, uciekał się do wybiegów, próbował uchylać te nazbyt jędrzące paury w widywanu. Intuicja raczej niż rozważa nakazywała mu nie przyznawać się do beznamiętności tych godzin, podarowanych od niechęci. Nigdy między nimi nie padło wiążące słowo. I Allanowi wydawało się, że unikając słowa „miłość“ unika zarazem jej siel. Wiedział, że na wszelki sentyment Erika ma broń niepokonaną i jedyną w swoim rodzaju. Bronią tą władała również zwycięsko, jak władała swą kreolską pięknoscą. Orężem jej był — uśmiech.

Allan znał na pamięć wszystkie ciosy jej uśmiechu. Czasem był uśmiech wzdarcia, dumny i tak cienki, jak lodowata żmijka. Czasem godził przewagą, że aż zabijał. Czasem był cynicznie drwiący i lobuzerski, jak papieros w ustach paryskiego gamin'a. Czasem — ale jak rzadko! — był pełen ciepłej słodyczy, rozkwitły, bielejący migdałkami zębów rozkoszny uśmiech kochanki.

Teraz właśnie tak uśmiechała się wargi Eriki. Smagła cera różowiła się w rytm sennego technienia, jak śniada brzoskwinia. Pół obnażone ramionko ma wdziękę roztkliwiającej dziecięności. Oddech pachniał miętą, Allan czuje wzbierającą, aż w gardle falę rzewności, czuje słodycz jej znużenia, czuje nieporadną jej bezbronność i po raz pierwszy w życiu doznaje uczucia przewagi. Na nic się nie zdadzą te ularczki słowne między nimi — te ustawiczne zrywania i te powroty, jak dziesięć, po dwóch miesiącach rozłąki — te rozstania niepotrzebne, te grzechy bez szaleństw i te szaleństwa bez grzechu. Ostatnie dwa miesiące zahartowały go i wzmacniły jego pozycję. Potrafił prosto żyć

Ankieta „Gazety Porannej”.

Jak długo nad ratuszem lwowskim ma jeszcze sterczeć groteskowy gołębnik?

LWÓW MA WSZELKIE WARUNKI, BY STANĄĆ W RZĘDZIE NAJPIĘKNIEJSZYCH MIAST POLSKICH. — PODNIESIENIE ARCHITEKTONICZNEJ PIĘKNOŚCI MIASTA. — JAK WYGLĄDA ODNAWIANIE RATUSZA? — OBYWATELE MAJĄ PRAWO DOMAGAĆ SIĘ, ABY NIE MARNOWANO PIENIĘDZY NA KONSERWACJE BRZYDOTY.

(.) Od jednego z wybitnych lwowskich architektów otrzymujemy pod adresem nowego Zarządu miasta następujące uwagi, na które zgodzić się bezwarunkowo musi każdy kulturalny obywatel, któremu zależy na estetycznym wyglądzie naszego starego grodu.

Lwów, 21. października.

Miasto nasze obfituje w cenne zabytki architektoniczne, które w połączeniu z korzystnymi topograficznymi warunkami naszego grodu, mogą go postawić w rzędzie najpiękniejszych miast polskich. Żeby się to jednak stać mogło, należy wydobyc wszystkie jego piękności, a usunąć szpetoty, rzucające się w oczy i psujące wrażenie całości.

Praca w tym kierunku musi być jednym z głównych zadań tych, którzy stoją u steru rządów naszego miasta. Trzeba przyznać, że mimo trudnych warunków finansowych lat ostatnich niejedna już uznania godna praca rekonstrukcyjna i konserwatorska została dokonana. Między innymi jako rzecz podniesienia godności, należy podnieść zakupno Czarnej Kamienicy i prowadzoną w ciągu ostatnich lat rekonstrukcję tego cennego zabytku architektonicznego łącznie z Kamienicą Królewską celem przywrócenia im, ich pierwotnej piękności.

Ale jeśli cel ma być osiągnięty, to praca w tym kierunku nie może ustać, lecz powinna przeciwnie pójść w bardziej ożywionym tempie, a nadio powinna być prowadzona z jasno wytkniętym celem i rozsądną myślą.

Uwagi te nasunęły mi się z powodu prowadzonej obecnie restauracji ratusza.

Sama rzecz w sobie jest godna uznania, dlatego, że rynek w każdym mieście stanowi ten punkt, w którym się skupia życie, na który w pierwszym rzędzie jest skierowana uwaga swoich i obcych, po drugie zaś specjalnie jeszcze i z tego powodu, że rynek lwowski dzięki wielu pięknym historycznym budowlom, jakoteż dzięki regularności, okazałym rozmiarom placu, może iść w zawody z najpiękniej-

szymi rynkami miast nie tylko polskich, ale także niemieckich, francuskich i i

Nie może zatem być nie bardziej chwalebne i bardziej na czasie, jak zlikwidowanie tej szkaradnej budy ratuszowej, jaką otrzymaliśmy w spuściznie po kasarniano-bezstylowym budownictwie austriackim.

Mieliśmy jednak nadzieję, że restauracja ta będzie zarazem rekonstrukcją, która usunie szpetotę tej groteskowej budowli, jak to się stało przy rekonstrukcji gmachu Gł. Poczty. Przedewszystkiem spodziewać się należało, że zniknie wreszcie ten nieforemny czworokątny gołębnik, który wystercza ni przypiął ni przylatywał z masywnego kompleksu gmachu ratuszowego, zdołny zresztą dołąć na dobiek i jakby

na świadectwo swego pochodzenia, w dwu głowego orla austriackiego.

Niestety, jak się przekonaaliśmy, patrząc na postęp robót przy ratuszu, na nic takiego się nie zanosi. Roboty restauracyjne są prowadzone chyba w tym celu, aby zakonserwować całą tę szpetotę, ku wiecznej pamiętce nowej ery rządów magistrackich.

Stwierdzając ten smutny fakt, nie dziwimy mu się zresztą zbyt. Rozumiemy bowiem, że czynniki decydujące dziś w mieście, przyzwyczajone do horendów estetycznych Warszawy i tutaj nie raz i nie uderza.

Kto przywykł do takich rzeczy, jak to, że najpiękniejszy w stolicy plac Saski obok wspaniałej kolumnady, zamy-

ANGIELSKIE RAGLANY
KURTKI LODENOWE
KURTKI SKÓRZANE
PŁASZCZE NIEPRZEMAKALNE
PRAWDZIWE BURBERRY'S

A LA VILLE DE PARIS
GABRYEL STARK
LWÓW, PL. MARJACKI 11.

K R A W A T Y

FRANCUSKIE i ANGIELSKIE
W NAJNOWSZYCH WZORACH

POLECA

A LA VILLE DE PARIS
GABRYEL STARK
LWÓW, PLAC MARJACKI 11.

kającej Ogród Saski, jest zeszpecony wstrętnym kominem fabrycznym, wysterczającym ponad brudne, odrapane budy, blokami hotelu Europejskiego lub restauracji Alhambra i domów przyległych, kto przywykł do tego, że w centrum miasta w jego pierwszorzędnym ulicach widzi się co krok obok wspaniałych gmachów o brzydliwej dwupiętrowej szalasy drewniane, ten zapewne nie mieć nie może także przeciw konserwacji gołębnika na ratuszu lwowskim.

Jednakowoż my wszyscy, którzy umiemy cenić piękno architektoniczne miast polskich, musimy zaprotestować najkategoryczniej przeciw wydawaniu pieniędzy na konserwowanie brzydoty, mamy prawo domagać się od Zarządu miasta, aby przy odnowieniu ratusza lwowskiego uwzględniono wymogi sztuki, aby wciągnięto do tej pracy znawców i artystów, oparto się na planach zawartych w archiwach miejskich tak, aby ratusz lwowski został związany w jedną całość ze stylem architektonicznym całego Rynku i innych zabytków historycznych naszego grodu.

NADESŁANE.

Adwokat i obrońca

Dr. LEON KNOLL

ul. 3. Maja I. 2.

powrócił.

bez niej. Zalatwił to sam z sobą. Żelazny zakaz wewnętrzny: niema Eriki — i koniec! Ale teraz będzie inaczej! Nie będzie go już dręczył ten dziki kaprys o zagie-tych rzęsach! Nie! Jest na to sposób!

— Rita! —

Na szept imienia unoszą się drgnąwszy spłoszone skrzydła czarnych rzęs. Natychmiast trzeźwe, mądre czujne oczy patrzą w twarz Allana.

— Jakim cudem zrodziło się szaleństwo tej myśli? Jakim cudem wydarła się myśl na nieśmiało zazwyczaj usta — i jak bezdźwięcznie spadła, przerażona własnym zuchwaństwem.

— Czy chcesz być moją żoną?

Kara nie dała długo na siebie czekać.

— Żoną? Twoją żoną? — Ubawiłeś mnie — morelowy chłopczyk w krótkich spodniach!

Ach te słowa nie są ta bolesne, jak wtórujący im śmiech? Rozpoczął się wąziutkim ironicznym uśmiechem, ledwo zaczajonym w kąciakach warg — a teraz rozrasta, pęcznieje, wzbiera w bujną gamę głośniego śmiechu. Z głową zarzuconą w tył Erika śmieje się pełnym przelewającym śmiechem, który rwie, szarpie, rozrywa na strzępy godność własną Allana. Teraz i on czuje bolesną niezręczność swego pytania i obcość przeszywającą aż do trzewi, obcość jej wzgardliwej odpowiedzi.

Pokój cały napelnia się śmiechem. Każda nuta kłuje, jak spiczasta igła. Śmieje się kryształowym drżeniem wazon na stole. Śmieją się starczy chichotem filiżanki czarnej kawy. Śmiech odbiśnie wa pustem echem w wyrażonym gardle głośnika radiowego pod ścianą. Nawet za-

oknem poufałem mruganiem śmieje się lampa lukowa. I śmieje się — Erika!

— Zamierz!

Przed oczyma chłopca wzbiera czerwona fala nienawiści. Żyłę pęcznieją i tętnią niebezpiecznie. Ach, ogłuchnąć można przed tym smagającym śmiechem!

Lecz Erika śmieje się coraz głośnie — coraz wzgardliwiej — coraz straszniej! Allan nienawidzi jej śmiechu — oddechu wionącego miętą czy Odolem — tych bardzo czarnych włosów — tych rozchyłonych ust. — A najbardziej nienawidzi przechylonej ku tyłowi szyi — wiązadeł, drgających rytmicznie w takt szyderczego śmiechu. Jak nienawidzi!!

— Przestań, Erika!

Już nie śmiech, ale konwulsje. Jeśli w tej chwili nie przesłanie. Och, ta znienawidzona szyja!

W ostrym spaźmie obie ręce zaplatają się na smagłej szyi i przemocą wgniatają do gardła naddarty półton śmiechu. W jednej chwili nuta przechodzi w jakieś kwilące rżenie, w dławiący charkot przerażenia...

A potem wszystko milknie.

Jak krucha jest kula pod naciskiem nieprzytomnych palców! Głowa leci w tył, opada bezwolnie i miękko. Dłonie nawet nie próbują jej bronić.

— Rituś!

Głuche milczenie. Ręce Allana błyskawicznie oprzytomniawszy, zwalnają, uścisć i bładzą drżące wzdłuż przycichłej twarzy. Nic. Nawet nie słyszą tętna.

— Rituś! Rituś, błagam cię! Rituś!

Cisza. Lodowaty pot oblewa czoło Allana. Nie dowierza jeszcze łatwości dokonanego czynu. Czyżby?... czyżby?... Doprawdy?...

— Gdzie woda kolońska? Lub choć zwy-

czajna woda? Ach, w wazonie! Róże, ciśnięte niecierpliwie, w popłochu sypią się po podłodze. Krople rozpryskują się niezdarnie raczej na dywanie, raczej na pyłach Allana, niż zgodnie z przeznaczeniem.

— Co ja zrobiłem, Rittka!!

Przeraźliwe poczucie dokonanej zbrodni miesza się z uczuciem niezmiernego żalu. Bezgranicznie drogie wydaje mu się pokonane przemocą ciało i teraz czuje, jak bardzo, jak mocno kochał ten dziki „czarny kaprys”. W jednej chwili własne życie wydaje mu się bezużyteczne i chyłone, jak zdmuchnięta świeca. Zbrodnia? — Nie — nawet nie czuje winy, nie szuka kary. Tylko tak żarliwie, aż do szłochu w gardle żal mu snu cudnego życia, które samowolnie zgasił — i tak bardzo pragnie natychmiastowej śmierci.

Tam — na stole pod ścianą, w pudełku zamkniętym na kluczyk, jest zbawienie. Mały, zimny otwór przyłożony do skroni — pewno ból, przejmujący jak okrzyk — pewno trochę ciepłej krwi. — I już: błogosławiona nicość.

Poomacku biakają się, ślepymi palcami odnajduje Allan jakiś pudełko. Kluczyk — gdzie kluczyk? Bezwolnie, nie patrząc, walczy z trudnościami, przesuwając jakiś oporny mechanizm.

Coś jęknęło w ciemnym pojeściu. Coś szarpnęło się. Chrapliwy świst — potem już wyraźnie: dzwon. — Jeden, drugi, trzeci. Bim - bam, bim - bam, bim - bam.

To w Londynie biją dzwony o północy.

Allan wyłkły opiera się o ścianę. Krople potu, wielkie i zimne, zraszają mu czoło. Jest niewymowna groza w tym biciu dzwonów w ciemnym pokoju, w tem

straszne pozgonne, wydzwanianie przez niewidzialnego dzwonnika dla nieznanego mu zmarłego.

Allan naprawia omyłkę. Tu, w drugim pudełku wita go szklistym zimnem czarny oddech śmierci. Za cenę żadnego klejnotu nie oddałby browninga, który sam mu wymierza karę za zbrodnię.

Jeszcze jedno, ostatnie pragnienie. Spójrzeć, pożegnać. Cichutko klęka. Wielkie lzy przesłaniają mu oczy. Dzwony w Londynie biją.

Zobyczyć przy świetle. Ją, ostatnie ukochanie! Palce w popłochu przekręcają kontakt. Róża, przygnieciona kolanem wpija się ostrym kołcem.

W różowym świetle nocnej lampki twarz Eriki nie jest bladejsza niż zwykle. Tylko na szyi czerwienieją dwie sine pręgi. Tędy biegł szlak śmierci.

Z beznadziejną rozpaczą przywiera głowa Allana do zwisającej ręki, napół chłopięcej, co z jednaką siłą rzeźbiła głinę i własne życie. Dłoń Allana ścisła kurczowo rewolwer.

W tem... Czy to cud?... Dobrze znana ręka gładzi go pocyna po włosach „płatać w jedwabiu”, jak to się dawniej nazywało w szczebiocie wspólnych pieszczoł. — najdroższa głowa pochyla się nad nim i przerażone oczy Allana poznają tamto wspaniałe oczy, tak samo teraźwio po omdleniu, jak przedtem po przebudzeniu ze snu. Oczy te, mądre, czujne i zalegające przebiegają od splakanej twarzy chłopca do ręki, konwulsyjnie zaciśniętej w arkojęści rewolweru. Potem rozjaśniają się do brym, tklwym uśmiechem i w bicie dzwonów londyńskich w weselne bicie dzwonów wplata się nieoczekiwane.

— Kocham cię, Allan!

Tłum. F. M.

KRONIKA

21 Października
Piątek
Urszuli p. m.

REDAKCJA BEZWARUNKOWO MANU-
SKRYPTÓW NIE ZWRACA

TEATR WIELKI.

Piątek, 21. bm. „Gluszec”.
Sobota, 22. bm. o 3.30 popoł. „Wiele
hałasu o nic” — ceny najniższe popoł.
Sobota, 22. bm. o 7.30 wiecz.: „Le-
genda Bałtyku”, 25-le jubileuszowe przed-
stawienie.
Niedziela, 23. bm. o 3 popoł.: „Halka”,
ceny niższe popoł.
Niedziela, 23. bm. o 7.30 wieczorem:
„Gluszec”.

TEATR NOWOŚCI.

Piątek, 21. bm. „Najpiękniejsza z ko-
biet”.
Sobota, 22. bm. „Najpiękniejsza z ko-
biet”.
Niedziela, 23. bm. o 3.30 popoł.: „Jęj
Chłopczyk”, ceny niższe popoł.
Niedziela, 23. bm. o 7.30 wieczorem:
„Najpiękniejsza z kobiet”.

Teatr Wielki. Dziś wieczorem po raz
drugi prawdziwie podłoga, przemila ko-
medja współczesna Stefana Krzywoszew-
skiego: „Gluszec”, która dzięki swej we-
solej, barwnej akcji i niezwykle komicz-
nym sytuacjom oraz pierwszorzędnej re-
prezentacji artystycznej z pp.: Trapszo,
Zaklicka, Kwiatkiewiczowa, Rowińska,
Dobrzańskim, Guttnerem, Strachockim,
Dąbrowskim i in., budzi serdeczną weso-
łość i oklaski na widowni. Przepyszna ta
komedia, której inscenizacja jest holdem
dla jednego z najwybitniejszych i najpo-
пулярniejszych komedjopisarzy polskich,
zamykającego w bież. roku 25-lecie swej
płodnej twórczości scenicznej — osiągnęła
niezwykle pełne uznanie i powodzenie.
Jutro w sobotę, 22. b. m., o godz. 3.30
po południu, po cenach najniższych,
przedstawienie dla młodzieży szkolnej,
która ujrzy prześwietną komedję Szekspi-
rowską: „Wiele hałasu o nic”, w premje-
rowej obsadzie artystycznej. Wieczorem
o godz. 7.30, 25-le jubileuszowe przedsta-
wienie ulubionej opery fantastycznej:
„Legenda Bałtyku” Fel. Nowowiejskiego.
Spodziewany jest przyjazd autora opery,
który ma osobiście uczestniczyć w tem
przedstawieniu jubileuszowym, jako dy-
rygent orkiestry.

Teatr Nowości powtarza w dalszym
ciągu — dziś i dni następnych — najnow-
szą sensację operetkową: „Najpiękniejszą
z kobiet” Waltera Bromme.

TEATR MAŁY:

Piątek, 21. bm. „Ladna Historia” (po
raz ostatni). Wyst. Malickiej i Węgierki

REPERTUAR „TEATRU WILEŃSKIEGO”

Dziś o godz. 8.15 wiecz. „George Dan-
din” Moliera.

Sobota, godz. 3.15 popoł. po cenach
zniżonych „Pieśń o swojej niedoli” Osy-
pa Dymowa.

Sobota o godz. 8.15 wiecz. „Dzień i
Noc” Sz. Anskiego.

Niedziela godz. 3.15 popoł. po cenach
zniż. „George Dandin” Moliera.

Poniedziałek godz. 8.15 wiecz. „Dy-
buk” Sz. Anskiego.

Z Teatru Wileńskiego. W poniedziałek
wzniesienie „Dybuka”. Wileńczycy,
którzy cudowne dzieło dramatyczne An-
skiego wprowadzili na scenę i na niem
oparli swą karierę w świecie teatralnym
— dają teraz publiczności możność ujrze-
nia sztuki tej w inscenizacji pierwotnej
reżysera Dawida Hermana, po której na-
stąpił tryumfalny pochód dzieła Anskie-
go przez sceny stołeczne całej Europy i
Ameryki. Przedstawieniami „Dybuka” go-
tują Wileńczycy szeregi uroczych wieczo-
rów dla lwowskiej publiczności.

REPERTUAR KINOTEATRÓW:

APOLLO: Car Iwan Groźny.
CASINO: Mąż, który się podoba, Ossi
Betalde.

CHIMERA: „Trędowata”

FATAMORGANA: „Król i kochanek”

KOPERNIK: Sąd polowy w Sanoku.

LEW: Car Iwan Groźny.

MARYSIEŃKA: Sąd polowy w Sa-
noku.

PALACE: „Troski szatana”.

Proces Schwarcharda w Paryżu.

CO ZEZNAJĄ ŚWIADKOWIE?

Paryż, 20 października. (Tel. G.
P.) W drugim dniu procesu
Schwarcharda nastąpiło badanie
świadków zabójstwa i zeznania ko-
misarza policji, wobec którego
Schwarchard wyraził wielką ra-
dostę, że doniesiono mu ze szpitala,
iż Petlura skonał. Przy Schwarc-
bardzie znaleziono numer „Ukraiń-
skich Wiadomości” z portretem Pe-
tury.

Następnie lekarz sądowy zdał
sprawozdanie z sekcji ciała Petlu-
ry. W drugiej połowie posiedzenia
badano świadków, wezwanych
przez powództwo cywilne. Zezna-
wał Jan Tokarzewski - Karasie-
wicz, były ukraiński minister spraw
zagranicznych, który oświadczył, że
dyrektywy, jakie otrzymał od Pe-
tury świadczyły o głębokich sym-
patjach tego ostatniego dla aljan-
tów, a specjalnie dla Francji. Petlu-
ra zdaniem jego nie zmienił ani na
chwilę swego stanowiska, był pełen
najlepszych chęci w stosunku do
mniejszości narodowych i stale prze-
jęty był myślą wytworzenia dla
nich jak najlepszych warunków.
Petlura był postacią wysoce szla-
chetną.

Następnie między obrońcą
Schwarcharda a przedstawicielami
powództwa cywilnego wywiązała
się ożywiona dyskusja co do roz-
miarów władzy Petlury. Torres
stara się dowiedzieć, że Petlura był bez
pośrednim wodzem sił wojsko-
wych i jako taki odpowiedzialny
był za pogromy urządzone przez

żołnierzy. Szczegółowe wyjaśnienia
Tokarzewskiego oraz adwokata
Willma i Campinchy'ego ustalają,
że Petlura jako głowa państwa był
najwyższym wodzem sił zbroj-
nych, lecz, że istotną władzę nad
wojskami sprawował minister
spraw wojskowych. W kwestji ży-
dowskiej świadek Tokarzewski
stwierdza, że Petlura był zdeklaro-
wanym filosemitą przedewszyst-
kiem jako socjalny demokrat, a
następnie, ponieważ wiedział, że
przy odłączeniu Ukrainy od Rosji,
Żydzi byli powołani do odegrania
poważnej roli. Zeznania Tokarzew-
skiego dzięki swej treściwości i peł-
nej lojalności robią głębokie wraże-
nie.

Później zeznawał były przewo-
dniczący sądu polowego w Ploski-
rowie Nestorenko. Ostatni zeznawał
generał Szapował, który w ciągu
przeszłego godziny opisywał walkę pa-
triołów ukraińskich z uciskiem Mo-
skwy, którego ofiarą na równi z lu-
dem ukraińskim byli Żydzi. Gene-
rał Szapował stwierdza, że na U-
krainie w czasie walk o niepodle-
głość panowała ścisła łączność po-
między wszystkimi bojownikami i
podkreśla wrogie stanowisko ele-
mentów zrusyfikowanych, które po-
zostawiały na Ukrainie po ogłosze-
niu jej niepodległości kontynuowały
w dalszym ciągu w stosunku do
Żydów metody rządu carskiego,
wywołując krwawe pogromy wszę-
dzie, gdzie to było możliwe.

PASAŻ: Ken Mavnard Śmierć bla-
dym twarzą

UCIECHA: Przygody Harry Peela w
nocnym ekspresie.

BIURO KONCERTOWE M. TUERKA:

Piątek, 21. października: Jarosław Ko-
cian, skrzypek.

Wtorek, 25. października: Stanisława
Korwin-Szymanowska, Wieczór pieśni.

8686 4

ŚWIECE I ŚWIATEŁKA GROBOWE

najlepsze i najtańsze z fabryki „Milka”
J. K. Górskiego, Lwów, Szewczenki Nr. 1,
telefon 15-84. 86-94-2

Dziś, w piątek, odbędzie się koncert
skrzypka Jarosława Kociana. Artysta, je-
den z najwybitniejszych przedstawicieli
szkoły Sewicka i rywal Kubelika, wykona
cenny program, obejmujący koncerty Mo-
zarta i Dvoraka, oraz utwory Suka i Sara-
satogo. 8768

Prezes Izby skarbowej lwowskiej dr.
Tadeusz Polak, wyjechał dnia 17. bm. do
Warszawy w sprawach służbowych. Au-
dycję będzie udzielał w przyszłym ty-
godniu.

Okręg Legionowo-strzelecki lwowski,
objmujący działalnością swą całą Ziemię
Czerwieńską uzyskał od Magistratu mia-
sta Lwowa plac pod budowę domu włas-
nego przy ul. Wagowej, a celem zebrania
potrzebnych funduszy urządza za zezwo-
leniem Generalnej Dyrekcji Loterii Pań-
stwowej do L. 3709/27 z dnia 1. lipca br.
Loterję Fantową. Wierzmy, że ogół spo-
łeczeństwa polskiego w pełnym zrozumie-
niu usłowań Z. Legionistów poprze spr-
wę ich, a każdy obywatel choćby kupnem
jednego losu (1 los 1 zł.) do ufundowa-
nia własnego domu, który w gródzie na-
szym stałby się wielkim pomnikiem i
wzniosłym ideą, a dla nich siedzibą dal-
szej pracy w kierunku krzewienia idei
miłości Ojczyzny i wychowania młodego
pokolenia. Ciągnienie loterii fantowej od-
będzie się 21. grudnia br. do wygrania be-
dą: Dom mieszkalny (pokój i kuchnia),
Auto pierwszorzędnej marki, Rower, Ma-
szyna do szycia, Maszyna do pisania,
Złote zegarki damskie i złote zegarki
męskie, Aparat fotograficzny, Kupony na

ubrania męskie, Jedwabie na suknie dam-
skie, Kupony na węgiel, Przedmioty
srebrne i 488 innych przedmiotów w łącz-
nej wartości 20.000 zł.

Zarząd Muzeum im. Lubomirskich w
Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich
podaje do wiadomości, iż w niedzielę 23.
bm. nastąpi otwarcie XXVI. Wystawy
bieżącej pt. „Mezotinta angielska XVIII.
i początku XIX. wieku”. Okazy wysta-
wione pochodzą z bogatych zbiorów Leo-
na hr. Pinińskiego.

**Komitet Wojewódzki Ligi Obrony Po-
wietrznej Państwa we Lwowie** składa ni-
niejszym gorące podziękowanie wszyst-
kim Władzom, Instytucjom i Osobom,
które współdziałały w urządzeniu Ty-
godnia lotniczego — przyczyniając się
wybitnie do szerzenia idei LOPP.

Konkurs orkiestr wojskowych DOK.
VI. W dniach 21., 22. i 23. bm. odbędzie
się we Lwowie doroczny konkurs or-
kiestr wojskowych pułków piech. podle-
głych DOK. VI. o mistrzostwo DOK. VI.
Konkurs składa się z 2 części, a to: kon-
kursu czysto wojskowego, w skład któ-
rego wchodzi musztra orkiestr, odegra-
nie marsza pułkowego, hymnu narodo-
wego i marsza generalskiego, oraz roz-
grywek publicznych, które się odbędą w
dniach 22. i 23. bm. w sali Tow. Muz. ul.
Chorążczyzny 7. Początek każdorazowo
o godz. 11. Dnia 21. bm. (piątek) o godz.
12. przemaszerują orkiestry wszystkich
pułków przez główne ulice miasta.

Egzamin dojrzałości dla eksternów
(pisemny) zaczyna się dnia 24. bm. o g.
pół do 8 w VI. gimn. im. St. Staszica we
Lwowie (typ klas. dawny).

Towarzystwo Lekarskie. Posiedzenie
w piątek 21. bm. 1) Pokazy oddziału chi-
rurgicznego i zakładu anatomji patol.
2) Doc. dr. Rothfeld: Przypadek ropnia
mózgu. 3) Pr. St. Ostrowski: Stan zapa-
su zasad surowicy krwi u chorych kilo-
wych i z gruźlicą skóry.

Sekcja Kształcenia Nauczycieli przy
Ognisku Związku P. N. S. P. we Lwowie
urządza 23. bm. o godz. 11 przed połudn.
w sali własnej (Gmach Skarbka, brama
vis a vis Teatru) poranek dyskusyjny w
sprawie nauczania języka ruskiego w
szkołach powszechnych. Dyskusję zagaja
kol. Marja Jaworska, dyrektorka semi-
narium nauczycielskiego we Lwowie.
Goście mile widziani.

**Towarzystwo Lwowski Chór akade-
micki** rozpoczynając w roku akademi-
cznym 1927/28 działalność pod kierowni-
ctwem artystycznym p. Jana Rangla,
wzywa nowostępujących na uczelnie
lwowskie studentów do zgłaszania się do
Towarzystwa. Próby i wpisy odbywają
się we wtorki i piątki o godz. 19.30 w lo-
kalu własnym — Uniwersytet, ul. Mar-
szałkowska.

**Związek Akad. Młodz. Zjednoczenio-
wej** urzędują w sobotę 22. bm. o godz. 19
w Pol. Domu Akad. przy ul. Sobieskiego
7. (Królewska) odczyt p. Marka Kruma
pt. „Kwestja żydowska na kresach wsch.
w świetle ideologii zjednoczeniowej”.

Kurs przygotowania przewodników po
Lwowie, urządzony staraniem Towarzy-
stwa miłośników przeszłości Lwowa roz-
poczyna się dziś, w piątek 21. bm. w sali
wykładowej Muzeum Przemysłowego
Miejskiego o godz. 5 popoł. Wpisy na
miejsce.

(—) **Włamania w śródmieściu.** Wczo-
raj w godzinach rannych między 8-mą a
9-tą nieznaną sprawcy włamali się do
biura zastępstwa firmy Karol Riesenfeld
w Bielsku przy pl. Marjackim 9., gdzie
skradli maszynę do pisania Underwood
wartości 650 zł. Dochodzenia w tej spr-
wie przeprowadził referent Pfiffer.

(—) **Okradzony w tramwaju.** Zyg-
muntowi Nachmanowi, jadącemu wczo-
raj tramwajem Nr. 1. skradziono kosz
z garderobą wartości 400 zł.

(—) **Niebezpieczne pogroźki b. stu-
chacza praw.** Do aresztów policyjnych
oddano wczoraj Emanuela W., b. stucha-
cza praw, który wywołał wczoraj w mie-
szkaniu swego przyjaciela przy ul. Żuliń-
skiego 18., awanturę, w czasie której
przy pomocy siekiery usiłował rozbić
drzwi i dostać się do wnętrza mieszka-
nia, grożąc przytem znajdującemu się
wewnątrz przyjacielowi rozbić głowę.

(—) **Do aresztów policyjnych oddano**
wczoraj: Albina Blanka za usiłowaną
kradzież na szkodę Adolfa Fischera, oraz
Augusta Czajkowskiego za usiłowaną k-
radzież portmonetki.

Mieszczanka Bohma, 10 codzienny
Twój napój

Z kraju.

I. Wszechpolska Wystawa Targowa
wytwórczości: złotniczej, jubilerskiej, ry-
towniczej, brązowniczej i zegarowej w
Poznaniu odbędzie się od 27. październi-
ka do 1. listopada br. włącznie

Najlepsza okazja zwiedzenia
Holandji

będzie IX-ta Olimpijada.

Lwów, 21. października.

Z okazji Igrzysk Olimpijskich,
które odbędą się w przyszłym roku
w Amsterdamie, Holendrzy chcą
zapoznać liczne rzesze gości sporto-
wych ze swym pięknym i cieka-
wym krajem. W tym celu kilka po-
ważnych instytucji holenderskich
weszło w porozumienie z Holen-
derskim Komitetem Olimpijskim,
który Igrzyska urządza, — przy-
czem proponowane jest urządzenie
dla gości olimpijskich licznych wy-
cieczek krajoznawczych. Przewidy-
wane są wycieczki zarówno poia-
gami, jak i autami, przyczem zaró-
wno koleje holenderskie jak i bel-
gijskie przyrzekły udzielić dla go-
ści olimpijskich wszelkich udogo-
dnień.

Jeśli te wszystkie rozrywki połą-
czymy z możliwością oglądania całej
konstelacji gwiazd sportowych obu
półkul świata — to przyjdzie do
przekonania, że w lipcu przyszłego
roku Amsterdam prawdopodobnie
dzięki wielkiemu napływowi cudzo-
ziemców przybierze zgoła między-
narodowy charakter.

Składki.

Dla matki obrońcy: Gruszczyński 2 zł.,
Piłolaj Franciszek 5 zł., L. J. 5 zł

WIADOMOŚCI SPORTOWE GAZETY PORANNEJ

Nr. 67.

Dodatek tygodniowy do Nr. 8299 z dnia 22. października 1927.
pod redakcją Narcyza Süssermanna.

Najnowszy „sukces” Pogoni!

Lwów, 21. października.

Pogoń, to dziwny klub. Klub, który ma szczególny dar marnotrawienia moralnego i materialnego dorobku. Klub, który mając — jak żaden inny — wszelkie dane, by zająć w Polsce naczelne stanowisko i ująć w swe ręce moralne kierownictwo ruchu sportowego, zdobywał się jedynie na niesmaczne giesty zarozumiałości i dumy, zrażając sobie stopniowo bliższe i dalsze otoczenie. „Dyplomacja” Pogoni zapatrzona w najgorsze wzory pruskie umiała jedynie potrząsać szabelką, wytwarzając swemi niemądremi, krótkowzrocznymi pociągnięciami dokoła klubu atmosferę nieprzyjaźni i oburzenia. Pięć lat mistrzostwa przyniosły Pogoni miast miaru i poważania, odośrobinienie i pustkę! Jaskrawym dowodem sympatyj, jakimi się wieloletni mistrz cieszył, był tegoroczny jubileusz, na którym stawilo się dosłownie dwóch gratulantów. Sukcesy zdobywane na boisku trwoniono w najlekomyślniejszy sposób, dzięki nieumiejętności współzrycia i podporządkowywania się interesowi ogółu.

Kierownictwo nowoczesnym klubem sportowym nie jest rzeczą łatwą. Wymaga ono obok czasu i poświęcenia sporo wiadomości z dziedziny komercyjnej. Nigdy jednak nie śmie czynnik komercyjny wzięć górę nad etyką i duchem sportowym. Ten nieścisły wypadek zaszedł w Pogoni. Na kierownicze stanowiska powołano ludzi skądinąd, może porządných i wartościowych, którym jednak brak było podstawowego wychowania sportowego, brak było wczucia się w etykę i ducha sportu, rządzącego się nie tylko drukowanym paragrafem, ale i nie mniej uświęconym prawem zwyczajowym. Ludzie ci owiani najlepszymi chęćmi nie zawsze rozumieli, że klub sportowy, to nie przedsiębiorstwo handlowe, w którym cel uświęca środki. To meszczęśliwe pomieszczenie pojęć było powodem niejednej scysji i przyniosło klubowi wiele moralnych strat, nie stojących w żadnym stosunku do ewentualnych materialnych korzyści i doprowadziło ostatecznie do izolacji, mogącej pociągnąć za sobą fatalne skutki.

Walne zgromadzenie Polskiej Ligi Nożnej uchwaliło zawiesić Pogoni w prawach członka z powodu nie podporządkowania się zarządzeniom naczelných władz. I cóż było powodem tak ostrego rygору?

Gdy przed rokiem część klubów piłkarskich, nie mogąc dłużej tolerować stosunków panujących w PZPN-ie, zmuszoną została do wystąpienia i założenia nowej organizacji, Pogoni należała do pierwszych prowodyrów i głów

wnych filarów nowego zrzeszenia. Od pierwszej chwili jasną było rzeczą, że rozłam może być tylko zjawiskiem przejściowym i ostateczna jego likwidacja zależeć będzie od załamania się oporu jednej czy drugiej strony. Wbrew przewidywaniom nowozałożona organizacja tężała z dnia na dzień, osłabiając PZPN, który po całorocznej walce znalazł się ostatecznie w sytuacji bez wyjścia. W tej chwili, która wydawała się najdogodniejszą do ostatecznego zlikwidowania zatargu, znalazł PZPN niespodziewanego sojusznika w... jednym z główných inicjatorów i twórców Ligi — Pogoni!

Czy sukces ten będzie wystarczający, by podtrzymać syjący się w

gruzy budynek, względnie rozbić nową organizację, a więc tak czy owak doprowadzić do przedłużenia istniejącego już chaosu, o tem przekonają nas najbliższe tygodnie. Dziś natomiast stwierdzić możemy tylko to, że najnowsze „pociągnięcie taktyczne” pozabawiło Pogoni resztek miaru i przyczyniło się jedynie do utwierdzenia dawno rozpowszechnionej opinii, że jest ona niesolidnym, niepewnym kontrahentem, na którego zapewnieniach w żadnym wypadku polegać nie wolno!

Kierownikom Pogoni możemy jedynie pogratulować najnowszego „moralnego sukcesu”!

N. S.

Sport na prowincji.

Życie sportowe w Stanisławowie.

REWERA ZWYCIĘŻA STANISŁAWOWJĘ. — KILKA WYNIKÓW. — TURNIEJ TENISOWY O MISTRZOSTWO WOJEW. STANISŁAWOWSKIEGO.

(Od naszego korespondenta.)

Stanisławów w październiku.

Rewera—Stanisławowja 3:2 (1:0). Zawody o puchar Magistratu. Skład drużyn Stanisławowja: Nowicki, Serafini II., Knobloch II., Sorokaniuk, Jarmoluk, Knobloch I., Jaciach, Skotnicki, Żurawski, Witwicki, Serafini I. Rewera: Zengel, Belotti, Wędrzyński, Demianczuk, Gębica, Trela, Hartman, Sobolewski, Wolny, Nadowski, Klimok. Zawody te, oczekiwane z wielkim zainteresowaniem, przyniosły zasłużone zwycięstwo Rewerze, która udowodniła, że słusznie puchar jej się należy.

Tak ostrej i brutalnej gry Stanisławowji dawno u nas nie oglądano. Był to mecz, na którym musiała interwenjować P. P. Sędzia, początkowo panował nad sytuacją, później nie mógł sobie dać rady z wybrykami. Gra w pierwszej połowie b. ładna i żywa, natomiast w drugiej zamieniła się w polowanie na kości graczy Rewery. Pierwszą bramkę zdobywa Rewera w 9 min. ze strzału Wolnego. Zaraz po przerwie strzela Nadowski drugą bramkę. Stanisławowja dąży za wszelką cenę do wyrównania, co jej się też częściowo udaje. Witwicki pakuje piłkę głową do pustej bramki, a w kilka minut później strzela Skotnicki drugą i ostatnią bramkę dla swoich barw. Od tej chwili powstają bezustannie scysje. Kontuzjonowany bramkarz Rewery Zengel, zostaje zniesiony z boiska. Po chwili za niestosowne zachowanie się usuwa sędzia dwóch graczy Stanisławowji Skotnickiego i Żurawskiego. W 85 min.

Wolny wypuszcza piłkę Sobolewskiemu, który celnym strzałem zdobywa третią i decydującą o zwycięstwie bramkę. Stanisławowja zostawiła po tych zawodach niesmak swem niesportowym zachowaniem się wobec sędziego i brutalną grą. U gości na podkreślenie zasługuje ambicja całej drużyny, b. dobra gra bramkarza oraz Knoblocha II. U zwycięzców podziwialiśmy spokój, bieg, techniczne wyszkolenie. Wyróżniała się pomoc i trójka napadu. Sędziował p. Wiesenberg.

Hakoach—Górka 3:3 (1:2). Sędzia p. Wilder; Admira—Policyjny Klub 4:2, sędzia p. Dudziński; Bystrzyca (Nadwórna)—Hasmonea 4:0, sędzia p. Brach.

TURNIEJ TENISOWY Ż. K. S. HAKOACH O MISTRZOSTWO WOJ.

Rozwój sportu dokonuje się w Stanisławowie w b. silnym tempie. Obserwujemy go w lekkoatletyce, piłce nożnej i w tenisie. Liczba czynnych zwolenników powiększa się z

dnia na dzień. Tenis, który przed wojną należał u nas niemal wyłącznie do sfer uprzywilejowanych, dziś się demokratyzował. Stanisławów posiada kilkanaście kortów tenisowych, na wyróżnienie zasługują korty Sokoła, oraz Sielanki, w projekcie są 2 korty tenisowe SKS. Rewery, która zamierza je wybudować na wiosnę na boisku Kasy Oszczędności. Jak widać z powyższego, sport tenisowy rozwija się u nas pomyślnie, czego dowodem jest drugi turniej tenisowy w tym roku, zorganizowany przez ŻKS. Hakoach. Impreza ta odbyła się w dniach 7., 8. i 9. października br. na kortach Sielanki. W pierwszym i drugim dniu ciekawych gier nie było, natomiast w trzecim interesujące wypadły półfinały, do których weszli panowie: Falk—Schmerzler, Dr. Goldstern—Raczyński. Wyniki były następujące: Falk—Schmerzler 1:6, 7:5, 6:3. Raczyński—Dr. Goldstern 6:2, 5:6, 6:2. W rozgrywce końcowej o pierwsze i drugie miejsce zwycięża niespodziewanie p. Raczyński p. Falka 7:5, 6:3, zdobywając jako pierwszą nagrodę złoty żeton, tudzież nagrodę honorową, ofiarowaną przez p. C. Kupferman, drugą nagrodę srebrny żeton, tudzież honorową ofiarowaną przez Zarząd Sielanki, otrzymał zeszłoroczny mistrz p. Falk. Dwie trzecie nagrody uzyskał panowie Dr. Goldstern i Schmerzler. Gra podwójna panów: W grze podwójnej panów zdobyli pierwsze miejsce panowie Raczyńscy bez silnej konkurencji. Drugie miejsce Schmerzler—Horowitz. Gra pojedyncza pań. W grze pojedynczej pań wybiła się na pierwszy plan, jak było do przewidzenia, pani Niemczewska, zwyciężając panią Raczyńską 6:0, 6:1, tudzież p. Kuźmińską 6:1, 6:1, zdobywając jako pierwszą nagrodę złoty żeton, tudzież nagrodę ofiarowaną przez p. Dr. Reizera. Gra mieszana. W grze mieszanej odnoszą zwycięstwo: p. Niemczewska — Starosta Csillik nad parą p. Raczyńska—Dr. Raczyński 6:1, 6:3, ulega jednak parze p. Kuźmińska—Raczyński w stosunku 6:3, 6:3, pozostawiając tym ostatnim pierwsze miejsce i srebrny żeton.

Impreza wypadła pod każdym względem bardzo dobrze, to też organizatorowi, p. Falkowi, należy się uznanie.

H. W.

Co nowego w Stryju?

SPORT TENISOWY SIĘ RUSZA. — BURZLIWE W. ZGROMADZENIE. — „DZIEŃ SPORTU” ODŁOŻONY. — T. U. R. PRZY PRACY.

(Od naszego korespondenta.)

Stryj w październiku. Turniej tenisowy stryjskich klubów przerwany z powodu niepogody zakończono 8. bm. na kortach Tow. Hakoach przy licznych udziale zwo-

lenników białego sportu. Do finału stanęli w grze pojedynczej panów Dr. Wilhelm Hausman (Hakoach) i Dr. Rawski (Garn. Klub Ten.). W podwójnej grze panów Dr. Rawski i Matu-

Konkursa hippiczne odbędą się na ujeżdżalni S. M.

(ul. Cetnerowska) dnia 22 i 23 października

każdorazowo o godz. 16-tej.

Cena wstępu 3, 2 i 1 Zł.

szewski (G. K. T.), Dr. L. i Dr. W. Hausman (Hakoach). Triumfował w dniu tym, co zresztą było do przewidzenia. Dr. W. Hausman, którego prawdziwie piękną grę oklaskiwała licznie, jak na Stryj, zebrana publiczność. W grze podwójnej panów odnieśli zasłużone zwycięstwo Dr. Rawski i Matuszewski, bijąc biało-niebieskich.

Gra pojedyncza: Dr. Hausman (Hakoach), Dr. Rawski (GKT.) 8:6 6:2, 6:2 dla Hakoachu.

Gra podwójna panów: Dr. Rawski, Matuszewski (GKT.), Dr. W. i L. Hausmanowie 6:4 dla Garn. Klubu Ten.

Naogół turniej stryjski, mimo małych usterek, udał się dobrze, wzbudził duże zainteresowanie i zjednał wielu nowych zwolenników dla pięknego, a tak po macoszemu u nas traktowanego sportu.

Walne Zebranie Z. T. „Hakoach“ odbyło się dnia 12. bm. przy licznych udziałach członków. Zebranie tegorocz-

ne miało charakter bardzo burzliwy. W szeregi wyjątkowo w tym roku pracownego Towarzystwa wciśnięła się grupka ludzi, nie mających ze sportem wiele wspólnego. Osobnicy ci usiłowali załatwiać na terenie klubu osobiste swe porachunki z zasłużonym prezesem dr. Begleiterem.

Po burzliwej dyskusji przyjęto sprawozdanie ustępującego Zarządu, komisji rewizyjnej i przystąpiono do wyboru nowego wydziału. Przewodniczący Dr. Begleiter, zastępcy: Dr. Schützer i Dr. Hausman Leon, Zarząd: Gross, Katz, Dr. W. Hausman, Borak S., Sandner, Apfelgrün i Haselnuss.

Ze sprawozdań ustępującego wydziału należy podnieść, że w bieżącym roku Hakoach wykazał więcej żywotnej pracy na niwie sportowej, aniżeli zabawowej. Wielką zasługą Towarzystwa było wybudowanie dwóch kortów tenisowych na wzór prawdziwie europejski, na których

odbył się ostatnio turniej zjednoczonych stryjskich towarzystw sportowych. Około rozwoju tej pięknej sekcji położyli wiele zasług pp. Dr. Schützer i Borak S.

„Dzień Sportu“ zapowiedziany a fizycznie nie doszedł do skutku z powodu ciągłej niepogody. Zawody eliminacyjne dały bardzo słabe wyniki. Biegi i skoki na rozmołkłym i błotnistym boisku były tylko parodią sportu. Komitet nosi się z zamiarem, z powodu spóźnionej pory, odłożyć „Dzień Sportu“ na wiosnę. Aby pokryć deficyt w wysokości około 600 zł., urządzają Zjednoczone Kluby 22. bm. Herbakę z tańcami w Czytelni kolejowej.

W ostatnim czasie rozwija bardzo żywą działalność sportową w naszym mieście T. U. R., propagując sport wśród sfer robotniczych. Kierownictwo sekcji spoczywa w rękach gracza Pogoni p. Wiśniewskiego.

J. W.

LEKKOATLECI AZS-u JADĄ DO PRZEMYŚLA.

Na zawody lekko-atletyczne W. K. S. „Legja“ w Przemyślu, które odbędą się w dniach 22 i 23 bm. wyjeżdża ze Lwowa drużyna A. Z. S.-u w składzie: Gawenda, Adamek, Domosławski, Kulicz, Cena, Markowski, Wiech, Ramort, Romanowski i Jaskulski, pod przewodnictwem wiceprezesa A. Z. S.-u p. Szpaka.

NIETYLKO CIAŁO, ALE I DUCH STANIE DO ZAPASÓW OLIMPIJSKICH.

Konkurs i wystawa sztuki w Amsterdamie.

Lwów 21. października.

Igrzyska Olimpijskie, które odbędą się w 1928 roku w Amsterdamie dadzą możliwość zmierzenia swych sił nietylko zawodnikom z poszczególnych działów sportu, reprezentującym przeszło 50 narodów cywilizowanych, ale będą również szerokim polem do popisu dla najwybitniejszych artystów całego świata.

Konkursowa wystawa sztuki, traktowanej w związku ze sportem, obejmie architekturę, literaturę, muzykę, malarstwo oraz rzeźbę. Czas trwania wystawy od 17. maja do 12. sierpnia 1928 roku.

Polski Komitet Olimpijski powołuje do życia specjalną Komisję Sztuki, zadaniem której będzie pobudzenie jak najszerszych sfer artystycznych do twórczości na tem polu, a następnie zorganizowanie udziału Polaków w samej wystawie. Barażo pożądanym jest, ze względu na krótki słoneczkowy okres czasu, dzielący nas od daty otwarcia wystawy, aby jak najliczniejsi artyści już obecnie rozpoczęli swe prace w porozumieniu z Polskim Komitetem Olimpijskim. Regulamin Konkursu Sztuki jest do przejrzenia w lokalu Komitetu, Warszawa, Wiejska 11. od godz. 10 do 14 i od 17 do 18.

OLIMPIADA ZIMOWA OSIĄGNI NIEBYWALE ROZMIARY.

Co kosztują bilety wstępu?

Pierwsze Zimowe Igrzyska Olimpijskie urządzone w 1924 roku w Chamonix zgromadziły 16 narodów. Obecnie do II-gich Zimowych Igrzysk Olimpijskich w St. Moritz zgłosiło się już przeszło 20 narodów, a ponieważ zapisy nie zostały jeszcze zakończone — spodziewać się należy, że ilość ta wzrośnie do 30.

Dzięki tej obfitości zgłoszeń Igrzyska zapowiadają się na imponującą manifestację kultury fizycznej, która napewno ściągnie do St. Moritz liczne tysiące widzów. W przewidywaniu tego organizujący Komitet rozpoczął już przedsprzedaż pewnej ilości rezerwowanych miejsc dla widzów na cały czas trwania Igrzysk. Karty dające prawo na hotel wraz z utrzymaniem oraz wstępem na widowiska kosztują 200 fr. szwajc., ewentualnie 150 fr. szwajc., a Komitet uprzedza, że miejsce tych jest nie dużo i już teraz należałoby je zamawiać. Naturalnie, iż w porównaniu z cenami zwykłymi w czasie Igrzysk, wyśrubowanymi przez hotelarzy — cena tych kart jest niewysoka.

Jesienna rewja lwowskiej hippiki.

PROGRAM KONKURSÓW. — POŻYTECZNA INNOWACJA. — PRZYGOTOWANIA W TOKU. — KONKURSY CO MIESIĄC. — POMYŚLNE HOROSKOPI.

Lwów 21. października.

Miło stwierdzić, że Lwów, kroczący na naczelnym miejscu prawie że w każdej dziedzinie sportu, nie sprzeniewierzył się szlachetnemu sportowi hipicznemu i po okresie zasłoju, daje znak życia we formie zapowiedzianych na dzień 22 i 23. bm. konkursów hipicznych w ujeżdżalni krytej Oddziału konnego Sokola we Lwowie przy ul. Cetnerowskiej.

Wedle pierwotnych propozycji przewidzianą była możliwość urządzania zawodów na otwartej lub krytej ujeżdżalni zależnie od pogody. Jak się ostatnio dowiedzieliśmy zdecydował się jednak Komitet na urządzenie zawodów tylko na krytej ujeżdżalni, co napewno spotka się z uznaniem biorących udział w konkursach, gdyż wobec zmiennej pogody w ostatnim czasie konie prawie że wyłącznie mogły być naskakiwane w krytych ujeżdżalniach, tak, że występ ich na otwartej mógłby spowodować przeliczenie się we wyniku — i nie dać obrazu rzeczywistego przygotowania materiału końskiego.

W pierwszym dniu zawodów konnych, tj.

w sobotę 22. bm.

odbędzie się (początek o 15 godz.) 1) konkurs otwarcia, 10 przeszkód 1 m. wys. 2.50 szer., 2) konkurs pań, 8 przeszkód 1 m. wys. 2 m. szer., 3) konkurs panów członków OKSM. 10 przeszkód 1.05 m. wys. 3 m. szer.

W drugim dniu, tj. w niedzielę 23. bm. rozpoczną się zawody w następującym porządku: 1) konkurs panów 10 przeszkód 1.10 m. wys. 3 m. szer., 2) konkurs pań (Pocieszenie) 8 przeszkód 1 m. wys. 2 m. szer., 3) konkurs podwyższony zwyczajny o nagrodę Klubu jazdy myśliwskiej, 12 prz. 1.30 m. wys. 4 m. szer.

Jak z powyższych zapowiedzi wynika, jest program konkursów bardzo urozmaicony. Należy przypuszczać, że na wypadek niezgłoszenia się

odpowiedniej ilości pań do konkursu dla pań, będzie Komitet zmuszony podzielić konkurs dla pań, członków OKSM., na dwie grupy, w których kolejno jeździć będą panie i panowie, a w takim razie odpadłby osobno zgłoszony konkurs dla pań.

Już dziś jest rzeczą wiadomą, że panie inż. Vcałpowa (2 konie), pna Czaykowska i pna Rostworowska zamianowały konie do konkursów, należy się atoli jeszcze na torze spodziewać dalszych zgłoszeń, w pierwszym rzędzie udziału pani hr. Jabłonowskiej i pny Krzeczanowiczówny.

Pożyteczną innowacją, zasługującą ze wszelkich miar na uznanie, jest wprowadzenie do zawodów konkursu otwarcia, w którym wykluczone są z konkurencji konie, które wygrały kiedykolwiek jakąkolwiek nagrodę na konkursach.

Ta pożyteczna innowacja pozwoli na ciągłe wydechywanie z konkurencji doborowo przygotowanego materiału końskiego, a poza tem da nam drogą porównawczą możliwość przekonania się o postępach w pracy nad

młodym materiałem końskim.

W tym mniej więcej podobnym duchu ułożono warunki I. konkursu z 23. bm. i konkursu pocieszenia dla pań, w których to konkurencjach wykluczone są konie, które w obecnych zawodach wygrały I. lub II. nagrodę.

Szanse są dla każdego bardzo duże, nie będzie zmonopolizowania nagród dla I konia fenomena, — wszyscy ludzie „dobrej woli“ a przede wszystkim rzetelnej pracy, mogą przyjść do głosu. Przygotowania wra w pożądanym tempie we wszystkich prawie ujeżdżalniach we Lwowie, a więc przede wszystkim w ujeżdżalni OKSM., w ujeżdżalni 14 p. ul. i 13 DAK-u, a nawet w ujeżdżalni 6 batalionu sanitarnego, z której dzięki prawdziwie sportowej wyrozumiałości pułk. Kończackiego — niesedem jeździec torzysła. Skoro praca wre, to i horoskopy muszą być najlepsze, — a więc poprzyjmy piękny wyczyn sportowy i znajdziemy się wszyscy 22. i 23. bm. na ujeżdżalni OKSM!

Dr. Wa. K.

Omyłka, która konieczne należy skorygować. KOMU NALEŻY SIĘ I-SZA NAGRODA W TRÓJBOJU LEKKOATLETYCZNYM.

Lwów, 21 października.

W trójboju lekkoatletycznym Miejsk. Kom. W. F. i P. W. i Tow. Zabawy Ruchowych, który odbył się w dniu 9 bm., pierwsze miejsce przyznano Kaniakowi (Gimn. VII.) 1479.20 pkt., zaś drugie Setkowiczowi (Gimn. III.) 1384.40 pkt. Tymczasem jak wykazują obliczenia według tabeli dziesięcioboju olimpijskiego, pierwsze miejsce i to z różnicą kilkudziesięciu punktów, należy się Setkowiczowi, któremu policzyli stanowczo za mało punktów, to też spodziewamy się, że komisja tych zawodów zechce się tą sprawą zain-

teresować i przed wydaniem nagrody, firmy Scott Pawlowski, p. Kaniakowi, skontrolować ponownie obliczenie. Dla ułatwienia podajemy wyniki obu wymienionych, znane nam częściowo z prasy, częściowo z boiska. Kaniak (bieg 200 m. — 12.7 sek., skok w wyż — 1.45 m. Rzut kulą 11.85 m.) Setkowicz (bieg 100 m. — 12.85 sek. Skok w dal — 5.11 m. Rzut kulą — 11.84 m.) O omyłce uprawniam nas fakt, że Kaniakowi obliczono wyniki zupełnie dobrze, czemu zaś skrzywdzono Setkowicza, nie możemy zrozumieć.

*

Kącik radiowy.**PROGRAM AUDYCJI RADJOWYCH.**

Piątek, 21. października 1927.

Warszawa (1111): 17.45 Koncert popołudniowy. 19.15 Rozmaitości wygłosi p. Ludwik Lawiński. 20.15 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii Warszawskiej. 22.00 Sygnał czasu i komunikaty: lotniczo-meteorologiczny, policyjny. P. A. T., sportowy oraz nadprogram.

Kraków (422): Transmisja z Warszawy.

Poznań (280): 17.45 Koncert z „Wielkopolski”. 20.30 Transmisja z Warszawy.

Mediolan (315): Koncert popularny.

Wrocław (322): 20.10 „Amemarie”, operetka R. Gilberta.

Królewice (329): 21.10: Koncert kameralny. 22.30 Dancing.

Neapol (333): 21.00 „Manon Lescaut”, opera Puccini’ego.

Kopenhaga (337): 20.00 Koncert muz. duńskiej. 22.00 Koncert solistów.

Praga (348): 20.10 Rozmaitości.

Londyn (361): 21.00 Koncert symfoniczny. 24.00 Dancing.

Lipsk (365): 20.15 Muzyka operowa. 22.15 Dancing.

Stuttgart (379): 20.00 Koncert symfon.

Hamburg (394): 20.00 Wesoly wieczór. 22.30 Dancing.

Frankfurt (428): 20.15 Koncert kameralny. 22.30 Koncert popularny.

Brno (445): 21.00 Koncert kameralny.

Oslo (461): 21.30 Koncert solistów.

Berlin (483): 21.00 Wieczór humoru. 22.30 Koncert ork. wokalny.

Dawentry (491): 21.00 Orkiestra wojsk. 23.15 Jazzband.

Wiedeń (517): 20.30 Obchód ku czci 150 rocznicy urodzin H. Kleista.

Monachium (535): 20.00 „Der Geigenmacher von Mittenwald”.

Zurych (588): 20.40 Koncert solistów.

Sobota, 22. października 1927.

Warszawa (111): 17.20 Odczyt o twórczości J. Kasprzowicza. 18.15 Koncert orkiestr. z udziałem solistów. 19.15 Rozmaitości. 20.30 Transmisja z Poznania. 22.30 Muzyka taneczna z hotelu „Bristol”.

Kraków (422): 19.30 Przegląd polityczny. 20.30 Transmisja z Poznania.

Poznań (280): 20.30 Koncert orkiestry wojskowej z udziałem solistów wokalnych. 22.30 Muzyka taneczna.

Wrocław (322): 20.15 Wieczór humoru. 22.15 Muzyka taneczna.

Mediolan (316): 21.00 „Fedora”, opera Giordano. 23.00 Jazzband.

Królewice (329): 20.10 Koncert orkiestralny.

Praga (349): 20.10 Muzyka wesola. 22.25 Dancing.

Londyn (361): 21.00 Koncert na organach. 23.35 Dancing w hotelu „Savoy”.

Lipsk (366): 20.15 Wieczór muzyki włoskiej. 22.15 Radio kabaret.

Stuttgart (380): 20.15 Wieczór muzyki

kameralnej. 21.15 Radio kabaret. 22.30 Muzyka taneczna.

Hamburg (394): 19.25 „Cavalleria rusticana”, „Pajace”. Transm. z opery.

Frankfurt (428): 20.15 Wesoly „Weekend”. 22.30 Jazzband.

Berlin (484): 20.10 „Wiener Blut”, operetka Jana Straussa. 22.30 Dancing.

Wiedeń (517): 19.45 „Jea”, operetka w 3 aktach F. Lehara. 22.30 Jazzband.

Monachium (535): 20.15 „Fatme”, opera kom. Flotowa. 22.15. Dancing.

Budapeszt 20.30: Koncert orkiestralny (Beethoven).

RE 074**LAMPA DETEKTOROWA „TELEFUNKEN”**

bezkonkurencyjna w audycji.

Zadać wszędzie.

Wyrób Tow. „OSRAM”.**GIEŁDY.****GIEŁDA LWOWSKA.**

Lwów, 20. października.

Papiery procentowe nadal poszukiwane po kursach utrzymanych, natomiast dla akcji kursa nieco słabsze. Większy poppy za Browarami.

Tendencja niejednolita.

Uspokojenie spokojne.

Obrót w akcjach.

Lwów, 20. października.

4 proc. l. z. T. K. Z. 56, Hipoteczny 1.25, Ziembank 0.04, Browary 161, Chybi 6.55, Lokomotywy 1.90, Gazy wsch. 29.25, Fatowozy 1, Nafta 0.38, Tresp. 30.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Lwów, 20. października.

Na Giełdzie transakcje w ziemniakach po cenach nieco wyższych od wczorajszych notowań.

Na targu brak owsa, wobec czego ceny zwiększają.

Tendencja nadal utrzymana, uspokojenie ożywione.

KURSA ZBOŻOWE GIEŁDY ZBOŻOWEJ I TOWAROWEJ WE LWOWIE.

Pszenica kłaj. dworska ex 1927 750—760 gr. 49.00—50.00. Pszenica kraj. zbior. ex 1927 730—740 gr. 47.00—48.00. Żyto małopolskie ex 1927 690 gr. 38.50—39.50. Jęczmień małopolski brow. 670 gr. 41.00—42.00. Jęczmień małop. przem. 640 gr. 36.50—37.50. Jęczmień małop. past. 600—610 gr. 34.00—35.50. Owies małop. ex 1927 50 gr. 33.75—35.25. Kukurudza rumuńska 31.25—31.75. Ziemiaki rafowane 6.00—6.25 przy gwarancji 18 proc. skrobii. Fasola biała 45.00—55.00, Fasola kolorowa 53.50—55.50. Groch 1/2 Viktoria 72.00—82.00, Groch polny 45.00—55.00, Bobik 35.50—37.50, Siano słodkie krajowe prasow. 7.50—8.50, Słoma pras. 4.25—4.75, Hreczka 38.75—39.75, Len 60.00—63.00. Rzepak ozimy ex 1927 60.50—62.50, Gryzik kukurudziany 52.00—53.00. Mąka kukurudziana 34.75—35.75, Otręby żytnie netto bez worka 22.25—23.00, Otręby pszenne netto bez worka 21.75—22.25, Kasza hrecz. 76.00—78.00, Kasza jaglana 71.25—75.25. Kasza

R.P. 10—15x115.

Rozpuścić

Ten nowy rodzaj mydła rozpuszcza i spłókuje brud gruntownie

RINSO pierze zupełnie samo. Zwykłe mydło w kawałkach wymaga zmuśnawego wcierania w każdą sztukę białizny z osobna, dzieje się to wskutek zbyt powolnego rozpuszczania się tego mydła.

Drobne ziarenka Rinso rozpuszczają się szybko, a mydliny powstałe w ten sposób przenikają białiznę usuwając brud. Bardziej zapuszczone miejsca należy lekko przetrzeć nieco suchym Rinso.

Rinso usuwa brud łagodnie i powoli, pozostaje więc jedynie płókanie, a białizna wychodzi pachnąca i biała

Rinso

oszczędza Twą pracę i białiznę

Lever Brothers Limited, Anglia

Namoczyć

Wypłókać

Sprzedawane tylko w zielonych paczkach.

KUPON Do p. L. Reida, Skrzynka Pocztowa 479, Poczta Główna, Warszawa. — Upraszam o bezpłatne przesłanie mi próbnego pakietu Rinso.

Imię i nazwisko.....

Adres .....

G.P.N. 12 (Uprasza się o wyraźne pisanie.)

OGŁOSZENIA

WOLNE POSADY.
10 groszy za wyraz.

KUCHARKA dobrze polecona potrzebna zaraz. Wiadomość: sklep Bałahana, Halicka 21. 8748-3

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ? Musisz ukończyć kursa fachowe korespondencyjne prof. Sekulowicza, Warszawa, Żórawia 42. Kursa wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografii, nauki handlu, prawa, kaligrafii, pisanie na maszynach, towaroznawstwa angielskiego, francuskiego, niemieckiego. Po ukończeniu świadectwo. Zadać prospektów. 8074-18

MIESZKANIA, SKLEPY.
10 groszy za wyraz.

POKÓJ elegancko umeblowany od 1. listopada do wynajęcia. Tarnowskiego 18, prawy parter. 8779

POSZUKUJE mieszkania trzy lub cztery pokojowe z kuchnią i łazienką, wprost od gospodarza. Zgłoszenie: Hotel George'a 60. 8757-3

LOKAL FABRYCZNY 150—200 m², możliwie przy kablu, kanale, wodociągu poszukiwany. Zgłoszenia pod „Lokal 1927” do Administracji „Gazety Porannej”. 8717-3

POSZUKUJE mieszkania 2—3 pokojowe go za dwuletnim czynszem. Zgłoszenia do Admin. pod „Dwuletni”. 8719-3

POTRZEBUJE zaraz mieszkania cztery pokojowe z prawdziwym komfortem. Profesor Dr. Solowij, ul. Romanowicza 7. 8612-4

jęczmieńna 62.00—66.00. Proso krajowe 36.50—37.50. Koniczyna czerwona krajowa natur. 27.50—30.00. Mak niebieski 115.00—135.00, siwy 90.00—110.00. Worki jutowe wyr. Stradom Warta 1.70—1.80, Worki używane dobre za sztukę 1.50—1.60.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 20. października. (Tel. G. P.) Bank Handlowy 128, Bank Polski 156.50, Bank Zw. Sp. Zar. 97, Kijewski 80, Siła światła 105, Czersk 1.20, Gosławice 80, Warsz. cukier 5.80, Zgierz 2.10, Węgiel 116.75, Nobel 51.50, Cegielski 56, Fitzner 7.85, Lilpop Rau 39.50, Modrzew 10.35, Norblin 215, Ostrowice 95, Parowozy 50, Pocisk 2.70, Rohn 19, Rudzki 64, Starachowice 79, Ursus 16.80, Zieleniewski 23.25, Zawiercie 40.50, Żyrardów 19.75, Borkowski 3.95, Haberbusch 157, Spirytus 34, Żegluga 0.55.

Warszawa, 20. października. (Tel. G. P.) Dolarzy St. Zj. 8.86, Holandia 357.60, Londyn 43.32, N. Jork 8.88, Paryż 34.91, Praga 264.35, Szwajcaria 171.52, Wiedeń 125.49, Włochy 48.65, 5 proc. pożyczka konwers. 66, pożyczka kolej. konwers. 64, pożyczka kolej. 103, dolarówka 56.25 8 proc. listy zast. Banku Gosp. Kraj. 93, 8 proc. listy zast. Banku Rolnego 93, 8 proc. oblig. komun. Banku Gosp. Kr. 93.

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków, 20. października. (Tel. G. P.) Bank Przem. 155, Bank Hip. 1.15, Bank Zw. Sp. Zar. 100, Zieleniewski 23.50, Trzebinia 0.54, Parowozy 1.00, Siersza gór. 6.90, Niemojowski 1.65, Chodorów 178, Mydło 7.00.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, 20. października. (Tel. G. P.) Paryż 20.35 i trzy czwarte, Londyn 25.25 5/8, N. Jork 5.18.45, Belgia 72.20, Włochy 28.34, Hiszpania 88.89, Holandia 208.55, Berlin 123.75, Wiedeń 73.17 i pół, Sztokholm 139.65, Oslo 136.15, Kopenhaga 138.65, Soffa 3.74 i pół, Praga 15.36 i pół, Warszawa 58.10, Budapeszt 90.65.

GIEŁDA PRYWATNA.

Tendencja chwiejna, lekko zwiększona. Obrót średni. Dol. ameryk. 8.89—8.90, dol. kanad. 8.87—8.88.

„OLKA” najw. ekszy wybór trykoleży, pończoch, rękawiczek

Ceny hurtowe
Lwów Rynek 35

POSZUKUJĘ od zaraz pokoju niemeblowanego. — Zgłoszenia do Administracji pod „L”. 8726-3

NAUKA I WYCHOWANIE.

10 groszy za wyraz.

PARISIENNE a encore heures libres le matin. Walowa 31, II étage on peut voir le soir de 6—8. 8770-2

LEKCJE JAZDY KONNEJ dla pań i panów pod kierunkiem fachowego nauczyciela udziela się na ujeżdżalni oddziału konnego S. M. ul. Cetnerowska. 8085-7

POSADY POSZUKIWANE

3 grosze za wyraz.

PANNA z kursem buchalterji, pisząca na maszynie, bardzo pilna i pracowita, poszukuje posady praktykantki biurowej lub kasjerki za kaucją we Lwowie lub na prowincji. Wymagania bardzo skromne. Zgłoszenia do Adm. pod „Lwów”. 8761

MATRYMONIALNE.

12 groszy za wyraz.

PANNA intel., lat 30, na stałe posadzie biurowej, pragnie poznać mężczyznę intel., prawego charakteru do lat 45, wdowcy nie wykluczeni. Nieanonimowe listy do Administracji „Gazety Porannej” pod „Zima”. 8773

KUPNO I SPRZEDAŻ.

12 groszy za wyraz.

DOM do sprzedania. Kołomyja, Legionów 27, murowany, 10 ubikacji, obszerny dziedziniec. Cena 2000 dolarów. Informacje: Regina Urych, Drohobycz, Wójtowska Góra. 8760-3

RADJO KOMPLETNE, bajeczne odbiory, tanio sprzedam. Św. Piotra 25, drzwi 18 od 8 wieczór. 8772

FORTEPIAN, pianino, harmonium kupię zaraz gotówką. Hanak, Piłsudskiego 21, I piętro. 8777-5

FORTEPIAN do nauki sprzedam. Zgłoszenia od 14—17. Listopada 17, II piętro, oficyny. 8778-3

PIĘKNE biurko, sekretarzyk, biblioteka, lustro, stoliki, fortepian sprzedam. Sapiehy 5 a, I p. 8752-2

MODNĄ JASNĄ SYPIALNIĘ wiedeńską z trójdzielną szafą, piękną jadalnię palisandrową, stylową sypialnię kawalerską i wiele innych rzeczy sprzedam okazynie. Wiadomość: Rynek 42, Markiewicz, sklep korzenny. 8698-5

PIANINA nowe od 2.200 złotych. Dogodne raty. Pięcioletnia gwarancja fabryczna. Nowacki, Piłsudskiego 17. 8643-3

KUPIĘ willę o dwóch mieszkaniach 3 pokojowych ewentualnie o 1 mieszkaniu 6—7 pokoi. Okolica obojętna. Zgłoszenia do Administracji „F. D.” 7942-3

RÓŻNE DONIESIENIA.

10 groszy za wyraz.

UNIEWAŻNIA się zgubioną tymczasową legitymację rowalidzką, wydaną przez Okręgową Eksp. S. O. M. Spr. Wojsk w Stryju na nazwisko Nykola Urjadka, syna Iwana i Marii w Strutynie Wyżnem pow. Dolina. 8759-3

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojсковą, wystawioną przez P. K. U. Stryj, na imię Piotr Denis, ur. 1896 r. wieś Iludno, powiat Brzozów. 8753-3

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz 1-szpaltowy milimetrowy (szer. 30 mm.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 12 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) nadesłane 35 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) po kronice 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, repertuar, dział ekono-

TKACKIE WARSTATY pospieszne, kilmarskie, stalowe grzebienie, lice pokostowane, przedzalki, gremple do czesania lnu i wełny, olejarnie, oraz wszelkie inne przyrządy tkackie poleca fabryka „TEXTYL”, Rawa Ruska (dom własny). 8750-2

LIKWIDATOROWIE Małopolskiej hurtowni win „Porino”. Spółdzielni z ogr. odp. we Lwowie, Bogdanówka 2. wzywają wszystkich wierzycieli, którym przysługują jakiegokolwiek pretensje do wspomnianej spółdzielni, aby takowe zgłosili w Biurze spółdzielni najdalej do dnia 18. listopada 1927. 8667

RZEŹNICY! Młynki do mięsa Alexanderwerk, stalki Dicka, noże Henkelsa poleca Rentschner, Legionów 37. 8616-10

YALE, zastraski do drzwi, kasetki wertheimowskie, kłódki amerykańskie poleca Rentschner, Legionów 37. 8616-10

KAPELUSZE wszelkiego rodzaju przerabia modnie, tanio Topolnicka, Kopernika 1. Pasaż Mikolascha I. piętro. 8489-3

FORMY najlepsze i najpewniejsze w firmie M. Kozłowski, Lwów, Akademicka 22. I. p. 8514

FIRMA WITTELS, Rutowskiego 7, udziela na bielskie materiały sukienne, płótna, jedwabie kredytu do dziesięciu miesięcy przy cenach ściśle gotówkowych. 7865-13

MEBLE wszelkiego rodzaju na długoterminowe spłaty sprzedają i wypożyczają firma Jakób Czyst, ul. Rutowskiego 7, (naprzeciw katedry). Rok założenia 1894. 7873-10

Specjalista chorób nosa, gardła, uszu
b. lekarz klinik wiedeńskich

Dr. J. NEUMANN

ordynuje obecnie przy ul. Fredry 7, od 11—12 i 2—5. Tel. 20-41. 8284-20

Ważne dla Pań.

Zawiadamiam moje klientki, że powróciłam do Lwowa na czas krótki i polecić mogę nadzwyczajny krem na zmarszczki stosowany na gorąco i wybór masek całkowitych i częściowych. Ponadto stosuję nadzwyczajne środki na wszystkie usterki cery.

Właścicielka Instytutu „Eureka”,
Lwów, Bourlarda 4 i filji Zakopane,
hotel Bristol, Krynica willa Marija.
8720-6

Humor.

Piwośz wraca do domu w błogiemu zamroczeniu umysłu. Widząc, iż wszystko w pokoju wiruje, jak karuzela, wola filuternie:

— „Liczę do trzech: raz, dwa, trzy. Gdy łóżko nadjedzie, hop do środka!”

miczny itd.) 50 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) w artykułach 100 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 60 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., drobne ogłoszenia kupno i sprzedaż za słowo 10 gr., drobne ogłoszenia matrymonialne, korespondencje 12 gr., prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub

ROMUALD HOFFMANN i S-ka
mają zaszczyt zawiadomić
P. T. PUBLICZNOŚĆ
że otwierają nową

W L W O W I E
PLAC AKADEMICKI 5.

W sobotę,
dnia 22 b. m.

W E L W O W I E
PLAC AKADEMICKI 5.

POSZUKUJĘ FABRYKI KROCHMALU
celem rentownej przeróbki odpadków według własnego systemu.
Ponieważ w Polsce nie wytwarza się tego towaru, zapewniony jest wielki zbył.
Czysty zysk 80—100%.
Listy kierować na adres: „Radio Reklam Jugoslavia”. Biuro informacyjne, Subotica, Skrytka poczt. 48. 8781

DYREKTORA
poszukuje poważne przedsiębiorstwo przemysłu metalowego w Warszawie. Oferty pierwszorzędnych sił, mogących się wykazać poważną praktyką na samodzielnych stanowiskach, należy nadsyłać do T-wa Reklam Międzynarodowej Warszawa, Marszałkowska 124 sub: „Wyrób masowy”.

SIR najlepszy i najpożywniejszy pokarm dla psów sporządzony wedle najnowszych recept zagranicznych z ekstrakt mięsnego uznany przez R Inieją stację doświadczalną w Dublinach.
Do nabycia w lepszych handlach.
Biuro zamówień: **DAWID REICH** Lwów, Kopernika 5. tel. 324

Pracownia Bielizny męskiej, damskiej, dziecięcej i pościelnej
HELENY PIETRASZEWSKIEJ ul. Piłsudskiego 14. II. p. (Pańska)
Przyjmuję wszelką robotę w zakres bielizniarstwa wchodzącą, jakoteż: fartuchy lekarskie, sklepowe, służbowe i dziecięce
PO NAJTAŃSZYCH CENACH. Również krawieczyny damskiej i białyny
Kurs kroju i szycia
systemem amerykańskim.

Inserujecie
w GAZECIE
PORANNEJ

Żarówki „PHILIPSA”
poleca najtaniej
ST. LEŚNIAKOWSKI
LWÓW, CHORAŻCZYŹNY 10.
Żądać oferty. Telef. 20-80.

Sandacz
świeży nadszedł dziś do handlu
KAROLA KRUPINSKIEGO
Lwów, Akademicka 4. - Tel. 26-54.
POSIADAJĄC
w śródmieściu
Lokal biurowy,
Odpowiedni magazyn,
Kilka tysięcy dolarów
gotówki przyjmę **wspólnika** posiadającego dobrze rentujące się zastęstwo lub odpowiedni interes. — Zgłoszenia pod „Rentujący interes” do Generalnej Ekspedycji Ogłoszeń, Legionów 1.

„OLLA”
jedyna istniejąca
na świecie
PREZERWATYWY
Zł. 9—, Nr. 1202 - zł. 5-40.

Lwp. 3641 927/8.
Jarosław, dnia 15 paźdz. 1927.
Obwieszczenie.
Konkurs na posadę Kierownika powiatowego Zarządu drogowego przy Wydziale powiatowym w Jarosławiu — przedłuża się niniejszem do dnia 30-go listopada 1927.
Z Wydziału Rady powiatowej.
Prezes
8780-3 Dr. Lisowiecki m. p.

SIR najlepszy i najpożywniejszy pokarm dla psów sporządzony wedle najnowszych recept zagranicznych z ekstrakt mięsnego uznany przez R Inieją stację doświadczalną w Dublinach.
Do nabycia w lepszych handlach.
Biuro zamówień: **DAWID REICH** Lwów, Kopernika 5. tel. 324

Pracownia Bielizny męskiej, damskiej, dziecięcej i pościelnej
HELENY PIETRASZEWSKIEJ ul. Piłsudskiego 14. II. p. (Pańska)
Przyjmuję wszelką robotę w zakres bielizniarstwa wchodzącą, jakoteż: fartuchy lekarskie, sklepowe, służbowe i dziecięce
PO NAJTAŃSZYCH CENACH. Również krawieczyny damskiej i białyny
Kurs kroju i szycia
systemem amerykańskim.

Żarówki „PHILIPSA”
poleca najtaniej
ST. LEŚNIAKOWSKI
LWÓW, CHORAŻCZYŹNY 10.
Żądać oferty. Telef. 20-80.

przekazów nie bonifikujemy. — Uwaga: Kolumny ogłoszeniowe są podzielone na 8 łamów (szpalt), tekstowe na 4 łamy (szpalty).
PRENUMERATA miesięcznie:
Z dostawą na miejscu lub przesyłką pocztową . . . . . zł. 5.30
Bez dostawy . . . . . zł. 4.80
Za granicą . . . . . zł. 7.00